

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно – аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна.
Бюлетень підготували: Т. Гранчак, О. Пестрецова, Ю. Якименко. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40 – річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524 – 25 – 48, (044) 525 – 61 – 03.Е – mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 30
(19 квітня 2012 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	15
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	25
ПОЛІТИКА	36
ЕКОНОМІКА.....	41

КИЇВ 2012

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Набув чинності Закон «Про внесення змін до закону України “Про державний бюджет України на 2012 рік”»

В Україні 18 квітня 2012 р. набув чинності Закон № 4647-VI «Про внесення змін до закону України “Про державний бюджет України на 2012 р.”». Відповідний Закон опублікований у виданні «Голос України».

Цим законом передбачені додаткові видатки загального фонду державного бюджету України на реалізацію соціальних ініціатив глави держави, що дозволить здійснити заходи щодо подолання бідності і вирішення інших гострих проблем.

Таким чином створено законодавче поле для реалізації соціальних ініціатив, проголошених Президентом 7 березня 2012 р. на засіданні Кабінету Міністрів. «Це рішення відкриває нам шлях до розвитку регіонів та створить базу для формування Держбюджету-2013 як бюджету розвитку України», – заявив Президент.

Глава держави підкреслив, що оновлений Держбюджет сприятиме як підвищенню соціальних стандартів і рівня доходів працюючого населення, так і розвитку вітчизняної економіки.

Відповідно до Закону, доходи державного бюджету на 2012 р. збільшено на 33,3 млрд грн, у тому числі загального фонду на 28,7 млрд грн, спеціального фонду – на 4,6 млрд грн.

Доходи загального фонду державного бюджету збільшено на 10 %, зокрема, за такими показниками:

- економічне зростання і детінізація – 21 млрд грн;
- податок на додану вартість – на 16,9 млрд грн (в т. ч. з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) – на 2,9 млрд грн і з ввезених на територію України товарів – на 14 млрд грн);
- податок на прибуток підприємств – на 3,4 млрд грн;
- плата за надання адміністративних послуг – на 1,8 млрд грн.
- премії за підписання угод про розподіл продукції, включаючи ділянки надр у межах континентального шельфу Чорного моря – 6 млрд грн.

Додаткові надходження державного бюджету спрямовано, насамперед, на впровадження нових соціальних ініціатив, визначених Президентом України, – 18,2 млрд грн. З них:

- покращення пенсійного забезпечення – 9,1 млрд грн (для перерахунку пенсій громадян, які вийшли на пенсію до 2008 р.);
- підвищення до 42 % прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб доплати до пенсій членам сімей померлих інвалідів війни;
- підвищення доплати до пенсій для учасників війни, нагороджених медалями, з 15 % до 20 % та учасникам війни без нагород – з 10 % до 15 % прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб;

– поетапне підвищення до кінця року розміру пенсій військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу, які залишили службу);

– виплати громадянам компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень, поміщених до 2 січня 1992 р. в установи Ощадного банку СРСР, що діяли на території України – 6,2 млрд грн;

– функціонування механізму здешевлення вартості іпотечних кредитів для забезпечення доступним житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов, – 1 млрд грн;

– збільшення видатків на заходи щодо створення мережі регіональних перинатальних центрів з інноваційними технологіями та сучасним обладнанням – 0,3 млрд грн;

– підвищення розміру щорічної разової грошової допомоги, що виплачується у 2012 р. (інвалідам війни I групи – до 2200 грн, II групи – до 1920 грн, III групи – до 1720 грн) – 150,7 млн грн;

– підвищення рівня забезпечення прожиткового мінімуму для інвалідів і пенсіонерів (з 80 % до 100 %), для дітей (з 50 % до 75 %) – 0,6 млрд грн.

Водночас, збільшено трансферти місцевим бюджетам – на 9,3 млрд грн. З них передбачено:

– додаткові дотації на оплату праці працівників бюджетних установ у сумі 1,5 млрд грн та на стимулювання місцевих органів влади за перевиконання річних розрахункових обсягів податку на прибуток підприємств та акцизного податку у сумі 1 млрд грн;

– субвенцію на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у сумі 4,6 млрд грн у спеціальному фонді державного бюджету за рахунок надходжень відповідних джерел, передбачених у законопроекті (нові п. 34–38 ст. 4 Закону);

– субвенцію на соціально-економічний розвиток у сумі 0,7 млрд грн;

– додаткову дотацію на вирівнювання фінансової забезпеченості місцевих бюджетів для бюджету міста Києва у сумі 0,2 млрд грн.

Крім того, збільшено інші видатки загального фонду державного бюджету. Зокрема:

– державні капітальні видатки, що розподіляються Кабінетом Міністрів – на 0,99 млрд грн;

– здійснення м. Київ функцій столиці – на 1 млрд грн;

– державна підтримка вугледобувних підприємств на часткове покриття витрат із собівартості готової товарної вугільної продукції (для підвищення заробітної плати шахтарям) – на 1,2 млрд грн;

– розвиток мінерально-сировинної бази – на 0,8 млрд грн;

– державний фонд регіонального розвитку – на 0,5 млрд грн;

– підготовку та проведення виборів народних депутатів України – на 0,4 млрд грн (*Голос України* (www.golos.com.ua). – 2012. – 18.04; *JeyNews* (<http://jeynews.com.ua>). – 2012. – 16.04).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Якименко, мол. наук. співроб.

Ожидаемые политтехнологические аспекты парламентской избирательной кампании 2012 года в Украине

Прогнозы относительно хода и результатов назначенных на октябрь 2012 г. парламентских выборов сегодня очень противоречивы. Учитывая, что согласно принятому 17 ноября 2011 г. закону, выборы пройдут по смешанной пропорционально-мажоритарной системе (законом также повышен проходной барьер для партий до 5 % и запрещено участие блоков партий), часть политиков и экспертов прогнозируют сохранение устойчивого провластного большинства в новом составе Верховной Рады и даже говорят о получении Партией регионов и ее союзниками конституционного большинства в парламенте. В то же время представители основных оппозиционных сил все чаще заявляют, что большинство мест в новом составе парламента может завоевать оппозиция, и указывают на значительное снижение рейтингов Партии регионов, что означает, в свою очередь, серьезное ухудшение возможностей для кандидатов-мажоритарщиков от партии власти, особенно в тех регионах, где ПР не доминировала и ранее. Многие обозреватели высказывают, также, мнение, что в сегодняшних реалиях, когда большинство населения не доверяет ни власти, ни оппозиции, победителями выборов в большинстве одномандатных территориальных округов могут стать кандидаты-самовыдвиженцы или кандидаты от малоизвестных партий, не ассоциирующихся ни с властью, ни с оппозицией.

Общим же в прогнозах относительно хода избирательной кампании сегодня является утверждение, что парламентские выборы 2012 г. станут настоящим технологическим противостоянием между властью и оппозицией. При этом, по мнению некоторых экспертов, вряд ли украинский избиратель как объект применения политтехнологий, столкнется в этом процессе с чем-то принципиально новым, отличным от привычных пропагандистских форм, «черного» PR и попыток подкупа. Тем не менее, десятилетнее отсутствие опыта проведения мажоритарных кампаний вместе с измененным избирательным законодательством может внести некоторые коррективы в сегодняшние прогнозы.

Приходится также принимать в расчет пристальное международное внимание к сложному ходу украинского политического процесса, в котором предстоящие выборы несомненно станут важным этапом.

Как заявил председатель Комитета избирателей Украины А. Черненко, представители ОБСЕ, Советов Европы, аккредитованные в Украине европейские дипломаты называют парламентские выборы-2012 последним тестом для Украины. В Европе считают, что если будущие выборы не будут честными и демократическими, Украину может ожидать как введение неких

«санкций международного характера», так и просто «забвение в мире». Поэтому, по убеждению председателя КИУ, честность и демократичность выборов – вопрос не только выигрыша или проигрыша того или иного кандидата от той или иной политической силы – это вопрос дальнейших политических и экономических перспектив страны.

В то же время у обозревателей не вызывает особого удивления тот факт, что сегодня количество украинцев, ожидающих увеличения фальсификаций на выборах, почти вдвое превышает число оптимистов, верящих в улучшение ситуации.

Так, по данным соцопроса, проведенного донецкой компанией Research & Branding Group с 22 марта по 1 апреля 2012 г., две трети (66 %) жителей Украины считают, что предстоящие в октябре парламентские выборы будут, скорее всего, нечестными, тогда как противоположной точки зрения придерживается каждый пятый опрошенный (18 %).

О том же свидетельствуют данные соцопроса, проведенного Фондом «Демократические инициативы» имени И. Кучерива и фирмой «Юкрейниан социолоджи сервис» в декабре 2011 г.

Президент Украины В. Янукович отмечает необходимость обеспечения равных условий для представителей всех политических сил во время парламентских выборов. «Во время избирательной кампании мы должны как представители власти создать равные условия для всех представителей политических партий. Чтобы не было нареканий, что используется административный ресурс и есть поддержка той или иной политической партии», – подчеркнул он в ходе встречи с кандидатами на должности председателей районных государственных администраций. Он отметил, что от результата парламентских выборов будет зависеть, как страна будет жить дальше. «Если нам удастся сохранить стабильность и в дальнейшем, правительство, парламент и президент будут работать в единой цепи – у нас будет успех», – заявил Президент, подчеркнув, что «прозрачные, демократические выборы – это всегда лицо и ответственность не только политических партий, но и власти».

В свою очередь, Премьер-министр Украины Н. Азаров призвал оппозицию не спекулировать на теме фальсификаций. По его словам, в 2012 г. власть обеспечит демократический и прозрачный парламентский избирательный процесс в Украине, несмотря на все попытки обвинить ее в нечестности и спекуляциях. «Обществу навязывается миф, что на будущих выборах в Верховную Раду могут быть фальсификации. Чтобы опровергнуть это, мы организовали избирательный процесс прозрачно, демократически, чтобы ни у кого из иностранных и украинских наблюдателей не было даже тени сомнения в результатах выборов», – отметил он.

Первый вице-премьер-министр Украины В. Хорошковский, вслед за Президентом и Премьером, подчеркивая, что власть заинтересована в проведении честных и демократических выборов, сообщил, что Министерство иностранных дел уже пригласило на выборы иностранных наблюдателей, и положительно оценил тот факт, что они будут находиться в

Украине не только в день голосования, но будут наблюдать и за процессом подготовки к выборам. В то же время министр заблаговременно указал на сложности, которые могут возникнуть во время выборов в мажоритарных округах. «Вопрос в том, что на сегодня кампания будет проведена в двух абсолютно разных плоскостях: общенациональной и мажоритарной. Относительно общенациональной программы, я убежден, что совместными усилиями мы достигнем признания, и справедливости, и демократичности», – заявил В. Хорошковский, уточнив, что относительно мажоритарных округов он гарантий дать не может. «Здесь есть вопрос – будут останавливать незаконные действия – будет это восприниматься как давление. Не будут останавливать – также будет восприниматься как давление», – считает министр.

Проблема проведения выборов в одномандатных округах сегодня хорошо осознается как экспертами, так и представителями обоих противоборствующих политических лагерей. Мнения же относительно способов ее решения зачастую сильно отличаются.

Как заявляет директор Агентства моделирования ситуаций политтехнолог В. Бала, пока четкого видения, как проводить мажоритарные выборы, у участников избирательной кампании нет. «Последние выборы по мажоритарной системе проходили аж десять лет назад. Это означает, что сегодня фактически никто не знает, как проводить кампанию в округах. Довольно мало есть людей с опытом, которые работали непосредственно в штабах на выборах-2002. Большинство коллег-политтехнологов в те времена в лучшем случае учились в институтах или школах», – заявляет эксперт. Поэтому, по его мнению, «технологи будут предлагать кандидатам настоящий “винегрет”, разнообразные эксперименты». По словам главы КИУ А. Черненко, на каждом из 225 избирательных округов будет по два-три кандидата, готовых потратить на кампанию 4–5 млн долл.: «Получается 700 человек, которым потенциально нужны политтехнологи. Работа достанется и хорошим, и плохим. Кому-то из кандидатов “впарят” и иностранных специалистов».

Но главная проблема, с которой столкнутся кандидаты, – отсутствие доверия населения. В этом смысле в более выигрышном положении окажутся новые люди, не принимавшие ранее участия в избирательных гонках. «Люди в округах соскучились по “мажоритарке” и по “близким” политикам. И людям хочется о многом спросить у политиков, “тестировать” их. Поэтому главная технология мажоритарных выборов-2012 – «идите к людям и говорите с ними». Причем варианты – согнали в зал для агитации рабочих с завода – уже не пройдут. Это приносит только негатив. Идти придется в квартиры, в села, во дворы. Придется пить чай с избирателями и разговаривать на лестничных клетках. Именно это и будет наиболее эффективной технологией», – заявляет политтехнолог С. Гайдай.

Эксперты также уверены, что широкое распространение накануне выборов получит **раздача избирателям продуктовых пайков и другие формы «задабривания» электората** вплоть до скупки голосов

непосредственно за деньги. «Ведь это самый простой способ, во-первых, “раздерибанить” деньги в штабе, и, во-вторых, достучаться до каждого избирателя. Но наши политики еще не поняли, что этот способ хотя и дешевый, но дает самую малую гарантию победы. Думаю, что ажиотаж уменьшился: люди начинают понимать, что можно взять взятку и при этом проголосовать, как заблагорассудится. Поэтому “налево” будут использовать, и на исход выборов вряд ли это сильно повлияет», – говорит президент группы SA Political Communications специалист по рекламе А. Биденко. Таким образом, подчеркивают специалисты, повторить «феномен Л. Черновецкого» в ходе будущих выборов вряд ли кому-то удастся, однако определенную роль «гречка» может сыграть. «Где-то на нее не будут совсем “вестись”, где не проголосуют вообще, когда увидят “гречку”. А кому-то из кандидатов такой подкуп поможет. Пенсионеры, студенты, городские интеллектуалы, средний класс – все по-разному реагируют на такие вещи», – отмечает С. Гайдай, подчеркивая, что «за гречку» могут активнее голосовать в менее политизированных областях – Николаевской, Херсонской и др. «А где-то во Львове или Ивано-Франковске вряд ли будут продавать свои голоса», – считает эксперт.

Как свидетельствуют данные соцопроса, проведенного Центром Разумкова совместно с фондом «Демократические инициативы» им. И. Кучерива с 30 марта по 4 апреля 2012 г., к подкупу на выборах позитивно относится каждый десятый украинец (10,6 %). При этом подкуп однозначно осуждают, поскольку «нельзя продавать свой голос», 56,1 % украинцев. Еще 26,8 % выбрали вариант ответа «Вообще отношусь отрицательно, но с пониманием – всякие бывают у людей ситуации». Только 4 % украинцев согласились проголосовать за кандидата, который раздает в округе «помощь» – продуктовые наборы, лекарства и т. п. 32 % не против такой «помощи», но думают, что на их выбор это не повлияет, а более половины (51 %) и «помощь» не возьмут, и голосовать за таких кандидатов принципиально не будут.

Одной из важных тенденций грядущей избирательной кампании специалисты называют **использование кандидатами для своей агитации социальных сетей**, уже неоднократно проявлявших себя эффективным инструментом политического влияния. Эксперты указывают, что интернет сегодня – самый дешевый способ распространения агитационной информации, а социальные сети, особенно в мажоритарных округах, где ожидаются проблемы доступа к СМИ, действительно могут сыграть значительную роль в укреплении позиций кандидата. «На сегодня это уникальный ресурс для агитации, который пытаются освоить кандидаты, – заявляет политтехнолог С. Гайдай. – Мы уже сейчас видим: кто из политиков лично вышел в интернет, от собственного имени ведет страницы в социальных сетях. За кого-то эту работу имитирует пресс-служба. И такое явление будет приобретать все большие масштабы». «Задачей политиков и их команд в интернете является решение вопроса явки. Ее как раз можно повысить за счет людей, которые пользуются интернетом, и это может

существенно повлиять на конечный результат», – отмечает В. Бала. В то же время, некоторые специалисты выражают определенный скепсис относительно роли интернета в предстоящей кампании. «На этих выборах большее влияние будет играть телевидение, “сарафанное” радио. Интернет здесь имеет небольшую нишу, – считает политолог Д. Богуш. – Украина – не Эстония, где выборы вообще состоялись в интернете. И тем более – не США, где люди платят за кандидатов, а не наоборот. “Феномен Обамы” нашим политикам пока не грозит». Как утверждает Д. Богуш, «на выборы в основном ходят пенсионеры. Тот, кто сидит в “Фейсбуке”, на выборы не ходит. Поэтому интернет – это лишь площадка, где можно выпускать пар. Это больше тусовка для журналистов, элиты, политически и общественно активных людей. Но как только информация из социальных сетей попадает в СМИ, она начинает эффективно работать». Вместе с тем, нужно учитывать, что социальные сети сегодня играют не только информационную, но и мобилизационную функцию, а большинство активных пользователей сети настроены по отношению к власти достаточно критично. «Интернет-аудитория, особенно молодая, чувствует фальшь, ее очень трудно обмануть, – говорит глава КИУ А. Черненко. – Электорат того же “Фейсбука” национально-демократический, и по своей сути – оппозиционный».

Актуальной на предстоящих выборах темой традиционно станет **вопрос геополитического выбора Украины, ее отношений с Западом и Россией**. По мнению политолога В. Фесенко, если Украина и Россия в ближайшее время не достигнут договоренностей в «газовых» вопросах и не определятся в перспективах функционирования Таможенного союза, российская сторона может попытаться повлиять на ход избирательной кампании через вброс темы Евразийского союза. «Проблема геополитического выбора – ЕС или ЕврАзЭС – может стать актуальной на этих выборах. Оппозиция станет критиковать власть за провал европейской интеграции и одновременно будет себя представлять как носителя стратегии евроинтеграции (разве что за исключением «Свободы»). И вопрос в том, кто будет представлять пророссийские интересы? Прежде всего – коммунисты. Еще могут появиться такие пропагандисты Евразийского союза, как Медведчук и Табачник... Интрига заключается в том, как будет позиционировать себя Партия регионов, с чем они пойдут на выборы. Мне кажется, что, скорее всего, Партия регионов будет использовать все возможности мобилизации избирателей: опять пойдет в ход русский язык; если удастся улучшить отношения с Россией, может произойти ориентация на Евразийский союз», – заявляет политолог.

Таким образом, прогнозы относительно использования в ходе кампании «русских вопросов» пока не вполне определены. В то же время специалисты указывают на необходимость изучения российского опыта проведения избирательных кампаний. «Украинской власти стоит, если она хочет продлить свое пребывание у руля, поучиться у российских коллег технологичности. Что-что, а превращать угрозы в возможности руководство РФ умеет», – заявляет шеф-редактор LB.ua С. Кошкина. «Общество хотело

перемен? Был предъявлен Прохоров, поразивший всех своим третьим – как некогда Тигипко – местом. Не потому, что он хороший, просто – новый», – отмечает журналист, подчеркивая, что после первого и второго митинга оппозиции в Москве, благодаря филигранному использованию властями соответствующих медиа-технологий, рейтинг В. Путина значительно вырос. «Федеральные каналы крутили картинку: митингующие в норке и с айпадами. Естественно, на рядовых россиян это действовало как на быка красная тряпка. Результат известен. Манипуляция ли это? Да, безусловно. Но ее технологичность, точность исполнения не могут не вызывать уважения», – говорит эксперт.

Еще одной особенностью кампании может стать **размытая идентификация кандидатов**, которые будут стараться особо не афишировать свою партийную принадлежность. «Все объясняется просто: у партии власти падает рейтинг. И многие кандидаты от Партии регионов баллотироваться от нее будут стесняться, – прогнозирует политтехнолог Д. Богуш. – И это будет “черный” пиар – говорить за оппозиционного депутата, словно от Партии регионов». При этом на западе страны, где рейтинг ПР довольно низок, «скрытых регионалов» будет больше, чем в других регионах.

В ходе выборов ожидается, также, **использование «грязных» технологий, компромата, «черного» PR**. «На поле партийной конкуренции мы видим сплошной антагонизм, – говорит социолог И. Бекешкина. – Со стороны оппозиции: «какая гнусная власть – голосуйте за нас». А со стороны власти: «хотите стабильности – голосуйте за нас». Это будет поляризация, голосование «против», а не «за». «Мы увидим **политико-идеологическое противопоставление**, призванное максимально рассорить оппозиционные силы. Жителей востока будут пугать «Свободой» и реваншем национализма. Эта стратегия должна компенсировать разочарование части избирателей Партии регионов экономической политикой властей», – считает В. Фесенко.

При этом, поскольку провластные силы будут поддерживаться мощным админресурсом, оппозиционные кандидаты, чтобы быть услышанными избирателем, будут вынуждены действовать очень нестандартно. «Для кого-то таким путем станет активная агитация в интернете и ориентация на молодежь – флэш-игры, социальные сети. Кто-то создаст “пирамиды” по принципу Черновецкого: искать активных людей, которые будут готовить агитаторов. Кто-то будет прибегать к провокационно-креативным решениям в стиле О. Ляшко», – прогнозирует рекламист А. Биденко.

Много внимания политики будут уделять **символике своих партий, партийным цветам** и т. д., поскольку, как подчеркивает А. Биденко, «участников гонки будет много, и цветная диверсификация – важный момент для идентификации». В то же время некоторые специалисты утверждают, что «политические» цвета сегодня утратили столь большое значение, которое имели в период Оранжевой революции. Политолог В. Бала вообще считает роль политических цветов вторичной: «Я бы на месте политиков сейчас бы не очень переживал за цвета, а больше – за идеологию своей политической

силы. “Мажоритарщикам” советовал бы идти к региональному патриотизму. Партиям – к общеукраинскому экономическому».

Ряд экспертов также прогнозирует усиление фактора юмора на выборах. По мнению А. Биденко, он будет расти. «Мы своим клиентам, в частности, рекомендуем углублять юмористический подход – это и креативные наклейки на автомобили, личные вещи. То, что делает кандидатов индивидуальными», – сообщает рекламист. В то же время на этот счет существует и другое мнение. «С политиками юмор играет плохую вещь. Все понимают: можно неудачно пошутить и попасть в нехорошую ситуацию. Ведь политика – дело серьезное», – заявляет политтехнолог С. Гайдай.

Не склонны шутить и многие другие эксперты, прогнозирующие масштабные фальсификации на предстоящих выборах. «Нас ждут страшные выборы, по жестокому сценарию. Это будут самые масштабные фальсификации и судебные разборки. “Регионалы” не хотят проигрывать, но других механизмов для победы не знают. Все оппозиционные кандидаты будут проверяться прокуратурой, налоговой, СБУ – любыми способами их будут снимать с выборов, судить. Теперь В. Януковичу уже не нужно доказывать Европе, что он демократический Президент – у нас остановились все евроинтеграционные процессы. Поэтому власти не имеет смысла показывать, какая она честная», – комментирует ситуацию политтехнолог Д. Богуш. По прогнозам эксперта, власть будет выставлять по десять технических кандидатов на каждом округе, чтобы «забить» комиссии своими людьми и не дать хода оппозиционным политикам.

Специалисты также обращают внимание на опыт недавних выборов мера Обухова, где помимо, так называемой, технологии «синих свитеров» (подробнее см. Якименко Ю. Выборы городского головы Обухова в свете подготовки к парламентской избирательной кампании 2012 г. // «Резонанс». – 2012. – № 24. – С. 16–21) на представителе «Свободы» В. Воробце, исключенном из предвыборной гонки, была испытана новая форма борьбы с оппонентами (кандидатского статуса В. Воробец был лишен через суд). Новая технология снятия неугодных кандидатов с выборов (если к ней не будет проявлен надлежащий общественный интерес) может занять достойное место среди прочих технологий, отмечают СМИ. Главный же козырь партии власти сегодня – административный ресурс. Несмотря на падение рейтингов ПР, партия выиграла выборы в Обухове. Кроме того, на выборах председателей сельских и поселковых советов 18 марта в 57 территориальных общинах победу одержали 34 члена ПР, 20 – беспартийных и только 4 представителя других политических сил. Эксперты указывают, что власть умело работает с членами избиркомов, а оппозиция пока не может найти адекватных способов противодействия монополизации властью влияния на избирательные структуры.

В решении Центризбиркомом процедурных вопросов, касающихся проведения парламентских выборов (в частности, определения границ территориальных округов) оппоненты власти также усматривают применение не вполне честных технологий. Напомним, еще в начале февраля

представители гражданского движения «Спільна Справа» в рамках мониторинга подготовки к выборам 2012 г. обнаружили применение властями джеримендеринга – технологии определения границ избирательных округов таким образом, чтобы он искажал результаты волеизъявления. Лидер движения А. Данилюк сообщил тогда об уменьшении числа округов в Западной и Центральной Украине путем увеличения количества избирателей на одном избирательном округе, и увеличении количества округов на Востоке Украины, где происходит обратный процесс. По словам А. Данилюка, таким образом Партия регионов рассчитывает получить больше избирательных округов, на которых потенциально их кандидаты будут иметь высокий уровень поддержки. Одной из форм нарушения избирательного законодательства он назвал также затягивание с обнародованием границ избирательных округов, поскольку это создает дополнительные преимущества провластным кандидатам, которым, очевидно, эти границы давно были известны.

Беспорядочной нарезку округов в Украине назвали и в Венецианской комиссии. По словам члена комиссии от Латвии А. Эндзинса, «отсутствие равных критериев порождает возможность нарушения равенства при создании округов». В то же время, по его мнению, наличие Государственного реестра избирателей, который сегодня создается в Украине, является позитивным фактором и позволит избежать фальсификаций на парламентских выборах 2012 г. В этом вопросе с ним согласны и представители украинской оппозиции. Так, по мнению народного депутата от БЮТ С. Подгорного, благодаря существованию реестра, можно будет контролировать количество избирателей в том или ином регионе страны. Еще одним плюсом существования Госреестра депутат считает невозможность давления на орган ведения реестра со стороны властей. «Орган ведения реестра не поддается постоянному давлению со стороны властей», – отмечает он.

Значительный общественный резонанс в контексте приближающихся выборов вызвало решение Конституционного Суда Украины о неконституционности нормы относительно закрепления заграничных избирательных участков за одномандатными округами в Киеве, которая предусмотрена ч. 2 ст. 22 Закона «О выборах народных депутатов». Это решение стало результатом рассмотрения представления, внесенного 59 депутатами из фракции Партии регионов. Позже КСУ обнародовал решение, согласно которому одно и то же лицо не может одновременно баллотироваться в общегосударственном одномандатном и многомандатном избирательных округах на выборах в Верховную Раду.

Представитель ПР Д. Шпенюк заявил, что заведомо неконституционная норма о, так называемом, двойном баллотировании ставила под угрозу результаты предстоящих парламентских выборов. «В 1998 г. Конституционный Суд рассматривал вопрос о “двойном баллотировании” и признал такую возможность неконституционной. При подготовке нового закона о выборах наши коллеги из других фракций настояли на том, чтобы

включить эту норму вновь. Однако сейчас, как и в 1998 г., действует все та же редакция Конституции Украины. Таким образом, юридическая база не поменялась, и неудивительно, что КСУ вновь указал на неконституционность данной нормы закона. Давайте представим, что выборы прошли по неконституционному закону, и после выборов проигравшая сторона на этом основании требует признать выборы несостоявшимися. Мы не должны допустить такой возможности», – цитирует политика пресс-служба ПР.

Оппозиция критично восприняла эти инициативы. Раскритиковали эти решения КСУ и ситуативные союзники ПР из Компартии. По словам лидера КПУ П. Симоненко, КСУ своим решением о признании неконституционной нормы о двойном баллотировании народных депутатов выполнил задание крупного капитала. Он подчеркнул, что отрицательно относится к решению КСУ, поскольку оно будет иметь последствия как на уровне профессионального обеспечения работы парламента, так и на уровне партийной ответственности во время и после выборов. «Самовыдвижение давало возможность каждому реализовать свои права согласно Конституции Украины, а сегодняшнее решение – это всего лишь задание крупного капитала, чтобы на выборах главную роль играли именно деньги, а не политические программы и стратегии развития государства», – подчеркнул П. Симоненко.

В заявлении партии УДАР по поводу решений КСУ отмечается, что Суд принял очередное решение в интересах Администрации Президента, которое создает условия для использования админресурса и фальсификаций. «Это создание основы для возможных манипуляций с голосованием украинцев, которые сегодня проживают за рубежом. В результате этого решения сотни тысяч граждан Украины, которые проживают за рубежом, будут лишены права избирать кандидатов по мажоритарным округам, и смогут голосовать только за партийные списки», – говорится в заявлении партии. В партии отмечают, что подобное решение КС искажает саму логику выборов. «Очевидно, что таким образом партия власти будет пытаться “скорректировать” волеизъявление киевского общества и искусственно дать дополнительные голоса нужным ей кандидатам», – сказано в заявлении.

Представитель «Батьківщини» Н. Томенко считает решение Конституционного Суда направленным на снижение шансов сильных оппозиционных политиков победить в мажоритарных округах. «Власть прекрасно понимает, что по партийным спискам она проиграет выборы, поэтому ключ для создания пропрезидентского большинства лежит в мажоритарных округах. Поэтому им нужно сделать все, чтобы в округах от оппозиции пошли кандидаты менее известные, менее харизматичные и менее популярные», – заявил политик.

В связи с решением Конституционного Суда о запрете одновременного баллотирования в народные депутаты по партийному списку и в мажоритарном округе оппозиция была вынуждена приостановить формирование единого списка кандидатов в мажоритарных округах. Лидер «Фронта змін» А. Яценюк уверен в том, что решение КСУ было принято по

прямому указанию Президента В. Януковича и направлено исключительно против оппозиции. «Партия регионов осознает, что по этому закону она проиграет выборы в октябре. Поэтому она начала масштабную фальсификацию выборов через решение Конституционного Суда, которое позволяет Партии регионов получить дополнительные мандаты в подконтрольных ей округах», – сообщил он. «Таким образом, они выбили из-под ног возможность того, чтобы человек, который представляет оппозицию и который включен в партийный список, мог намного легче себя чувствовать на мажоритарном округе. Когда ты баллотируешься и по списку, и по мажоритарному округу, у тебя намного больше шансов получить статус народного депутата Украины», – заявил политик. Он также выразил убеждение, что оппозиция, несмотря на отмену некоторых норм закона, все равно договорится о баллотировании единых кандидатов в мажоритарных округах, наблюдателей и вообще победит на выборах. При этом он добавил, что сейчас оппозиции придется переформатировать весь свой список кандидатов-мажоритарщиков.

Напомним, оппозиционные силы пообещали согласовать единый список кандидатов в депутаты до начала мая. Как сообщил народный депутат от БЮТ С. Соболев, с 10 апреля в Комитете сопротивления диктатуре началась работа согласительной комиссии, которая определит персональный состав участников выборов от объединенной оппозиции. «Начинается работа согласительной комиссии всех представителей КОДа. Теперь мы определять будем, непосредственно, учитывая предварительный опрос, популярность человека, что он собой представляет в парламенте, как себя вел, не была ли эта личность никогда тушкой, какая у него политическая история», – заявил С. Соболев. По его словам, если какая-то партия решит идти на выборы отдельно без решения КОД, ее исключат из комитета, «чтобы не было возможности размывания голосов». «Именно это решение, на мой взгляд, будет во многом цементировать те партии, которые сегодня входят в КОД», – заявил С. Соболев.

Эксперты скептически расценивают эту инициативу. «Это мертворожденный проект. Договориться политики могут только тогда, когда цели выходят за рамки их личных корпоративных интересов. А сегодня вся оппозиция – это представители различных корпоративных групп с собственными интересами, не имеющими ничего общего с ожиданиями избирателей. И они имитируют на базе этих личных интересов процесс якобы достигнутых между собой договоренностей. Оппозиция даже не пояснила своим избирателям целей, ради которых идет объединение. И, судя по всему, не собирается этого делать. Я не исключаю, что удастся договориться в отдельных округах. Например, там, где силы власти и оппозиции равны. И в этом случае такое объединение существенно повысит шансы оппозиционного кандидата на успех. Но во многих округах наибольшую поддержку получают независимые кандидаты. И здесь объединение оппозиции просто не имеет смысла. Но стоит ли вообще говорить об этом, если сегодня кандидаты в депутаты сами выбирают

партию, от которой пойдут на выборы, как в магазине», – комментирует ситуацию политолог С. Гайдай.

Еще одной характерной особенностью выборов эксперты называют большое число избирателей, не поддерживающих ни провластные, ни оппозиционные силы. По различным оценкам, их число может составлять около половины избирателей. Учитывая это, одним из основных факторов будущих выборов в парламент может стать рекордно низкая явка избирателей.

«Большинство “протывсихов” не пойдет на выборы, а это значит, что за них можно будет набросать бюллетеней, – считает социолог И. Бекешкина – И чем меньше будет явка, тем больше возможностей “нарисовать” голоса от имени тех, кто не пришел голосовать».

Помимо возможностей фальсификаций при низком уровне явки избирателей, большое количество не поддерживающих никаких политиков граждан определит и некоторые акценты в агитации кандидатов. «Кандидат “против всех” сейчас является наиболее рейтинговым, – говорит политолог С. Гайдай. – К нему еще присоединяется категория “не приду на выборы”. И основные политические игроки значительно уступают популярностью этим двум “кандидатам”». Поэтому, по мнению эксперта, многие кандидаты в депутаты на этих выборах будут эксплуатировать имидж «Я – против всех» и агитировать за себя по принципу «меньшего зла».

Некоторые обозреватели прогнозируют, что специально под не поддерживающих никаких политиков избирателей накануне выборов будут популяризоваться множество технических кандидатов. Рекламист А. Биденко не исключает, что «даже появится какая-то анархическая партия, будут фигурировать и различные агрессивные, “хипистичные” партии и кандидаты. Этого еще не было, но, думаю, настало время для появления таких участников выборов. Все это будет делаться, чтобы хоть как-то вывести неопределившихся из поля поддержки оппозиции».

Политолог В. Фесенко разделяет это мнение, утверждая, что «кандидаты стараются играть в “третью силу”». Особенно это будет распространено среди кандидатов-мажоритарщиков. Среди партий акцент на этом, в определенной степени, будет делать УДАР В. Кличко.

Наличие масштабного электорального вакуума свидетельствует о большом неудовлетворенном спросе на новый политический продукт, считает политолог С. Гайдай. «Избиратели не столько хотят видеть новых политиков во власти, сколько желают в принципе иметь другую власть, которая инициирует фундаментальные перемены. Ведь вся украинская политика всегда сводилась к решению собственных проблем самих политиков и связанных с ними корпоративных групп, что не имеет ничего общего с государственным развитием. В наших реалиях создавшийся электоральный вакуум может использовать в свою пользу власть. Ведь с меньшим количеством избирателей “договориться” всегда легче», – заявляет эксперт.

Возможная победа на выборах Партии регионов при использовании административного ресурса и различных технологических приемов может обернуться для нее вполне ожидаемыми проблемами. Легитимность победы правящей партии будет зависеть от того, насколько эффективно ее оппоненты смогут использовать возможную информацию о нарушениях в ходе подсчета голосов, разрыве между официальными результатами выборов и данными экзит-поллов и т. д. Все это может послужить трансформации относительно пассивных сегодня протестных настроений граждан в активную политическую фазу, что может привести к неконтролируемым последствиям и спровоцировать глубокий политический кризис.

«Если результаты парламентских выборов будут грубо фальсифицированы либо социальное положение населения ухудшится, то взрыв недовольства и политический кризис весьма вероятны. Чем все закончится – сказать не может никто», – заявляет политолог В. Фесенко, подчеркивая, что «революция – это такой феномен, который нельзя прогнозировать».

В то же время надо помнить, что в сегодняшних политических условиях, определенных Конституцией, парламентские выборы, меняя политическую структуру и руководство парламента, не ведут автоматически к изменениям в исполнительной власти. Поэтому выборы-2012 представляются пока только одним из промежуточных этапов общественной трансформации. Но от того, как именно они пройдут, может зависеть очень многое.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Україна і Азербайджан мають активно розвивати співпрацю в енергетичній сфері. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Литвин під час зустрічі в рамках візиту до Азербайджану з Президентом Азербайджанської Республіки І. Алієвим.

На його переконання, подальшому розвитку українсько-азербайджанської співпраці сприятиме практична реалізація спільного проекту щодо організації поставок азербайджанського скрапленого природного газу до України. У цьому контексті В. Литвин зазначив, що підписання відповідної міжурядової Угоди стане важливим аспектом розвитку взаємин між Україною та Азербайджаном.

За словами В. Литвина, активна енергетична політика Азербайджану, плани щодо реалізації масштабних енергетичних проектів у Чорноморсько-Каспійському регіоні створюють нові можливості для українсько-азербайджанської співпраці.

Президент Азербайджану наголосив, що «є гарні перспективи двосторонньої співпраці в енергетичній сфері, зокрема, у частині Південного газового коридору». «Україна має стати частиною цього проекту. Це було б корисним з політичної та практичної точки зору», – сказав він.

За його словами, необхідно «спільними зусиллями забезпечити вихід азербайджанського газу на український ринок». При цьому він висловив думку про доцільність активізації переговорів між Україною та Євросоюзом щодо різних аспектів транзиту газу до Європи.

При цьому Президент Азербайджану І. Алієв наголосив на важливості інфраструктурного забезпечення нових енергетичних проектів. Голова Верховної Ради України зазначив, що комплексний підхід до вирішення питань співпраці в енергетичній сфері, серед іншого, сприятиме забезпеченню безпеки в регіоні (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 18.04*).

Нині існують усі підстави для того, щоб українсько-азербайджанські взаємини набули особливого статусу. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Литвин у м. Баку під час зустрічі з Президентом Азербайджанської Республіки І. Алієвим.

Голова Верховної Ради високо оцінив рівень двостороннього політичного діалогу, назвавши «унікальним» такий механізм співпраці, як Рада Президентів України і Азербайджанської Республіки. В. Литвин також відзначив плідну співпрацю на міжурядовому рівні.

«Ми робитимемо все по лінії парламентів, аби закріпити домовленості на рівні президентів та урядів у тому, що наша співпраця була повноформатною», – сказав він.

В. Литвин висловив думку, що у наших країн є значний потенціал для співпраці в торговельно-економічній сфері і збільшення показників взаємного товарообігу з близько 1,4 млрд дол. у 2011 р. до 2 млрд дол. вже у нинішньому році.

На думку Голови Верховної Ради, одним з ефективних механізмів подальшого розвитку такої співпраці є проведення регулярних засідань Спільної міжурядової українсько-азербайджанської комісії з питань економічного співробітництва. Зокрема, чергове засідання Комісії заплановано провести у Києві у травні – червні 2012 р.

В. Литвин також назвав важливим подальший розвиток міжрегіональної співпраці та співробітництва в галузі освіти, зокрема, у частині обміну студентами.

Президент Азербайджанської Республіки висловив сподівання, що нинішній візит української парламентської делегації буде корисним для розвитку двосторонніх відносин та їх парламентської складової.

Сторони наголосили на важливості подальшої координації зусиль та взаємної підтримки у міжнародних організаціях. В. Литвин та І. Алієв висловилися за необхідність подальшого розвитку й активізації роботи в ГУАМ, зокрема, парламентської складової цієї організації (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 18.04*).

Голова Верховної Ради України В. Литвин наголошує, що конструктивна співпраця між Україною та Азербайджаном на парламентському рівні є важливою складовою політичного діалогу між нашими державами.

Під час зустрічі у четвер у м. Баку з Головою Міллі Меджлісу Азербайджанської Республіки О. Асадовим сторони висловили сподівання, що нинішній візит української парламентської делегації сприятиме подальшому поглибленню двосторонніх взаємин.

Голова Верховної Ради назвав важливим елементом подальшого розвитку міжпарламентської складової активізацію співпраці по лінії груп дружби. Він також високо оцінив активне співробітництво делегацій наших країн у міжнародних парламентських форумах. У цьому контексті В.Литвин наголосив, що проведення у Баку другої пленарної частини ПА ЄВРОНЕСТ стало гарною нагодою для розвитку українсько-азербайджанського діалогу на міжпарламентському рівні.

Голова Верховної Ради побажав О. Асадову успішного проведення чергової сесії ПА ГУАМ наприкінці поточного року, а також успішного головування у ПА ОЧЕС.

В. Литвин запросив представників Міллі Меджлісу взяти участь у парламентських виборах в Україні у якості спостерігачів у складі місій ПАРЄ, ОБСЄ, МПА СНД, ПАЧЕС.

Сторони наголосили на існуванні значного потенціалу для активізації і розширення співпраці в економічній сфері та збільшенні рівня товарообігу і обсягу взаємних інвестицій. На думку В. Литвина та О. Асадова, перспективним є подальший розвиток двосторонньої співпраці в енергетичному секторі, аерокосмічній галузі, сільському господарстві тощо.

Спікер українського парламенту також наголосив на важливості розвитку взаємин у культурно-гуманітарній та освітній сфері. В. Литвин висловив переконання, що Дні культури Азербайджану в Україні, які відбудуться у цьому році, і Дні культури України в Азербайджані, заплановані на 2013 р., сприятимуть більш глибокому ознайомленню з культурним надбанням наших держав. О. Асадов при цьому зазначив, що українська громада бере вагому участь у житті Азербайджану.

Сторони також наголосили на важливості подальшого розвитку співпраці в рамках ГУАМ. За словами В. Литвина, потрібно «вдихнути життя в цю організацію, яка має значний потенціал». У цьому контексті він висловив думку про доцільність доручити парламентським делегаціям наших країн в ГУАМ внести відповідні пропозиції.

О. Асадов подякував Україні за позицію щодо розв'язання Нагорно-Карабахського конфлікту. У свою чергу, В. Литвин заявив, що позиція України у цьому питанні є незмінною: повага до суверенітету і територіальної цілісності Азербайджану у міжнародно визнаних нормах. Під час головування в ОБСЄ у 2013 р. Україна, наголосив він, докладатиме багато зусиль до розв'язання цього конфлікту мирним шляхом на основі

принципів і норм міжнародного права (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 19.04.*)

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко вважає, що кийвська влада повинна проводити місцеві референдуми стосовно захисту історичних пам'яток, наприклад, Андріївського узвозу, а не стосовно того, чи бажають кияни, щоб їм підвищували пенсії і зарплати, бо відповідь на останнє питання і так є очевидною. Про це М. Томенко сказав 18 квітня під час ранкового ефіру на каналі «1+1», говорячи, з нагоди Дня пам'яток історії та культури, про політику держави в цій сфері.

За словами М. Томенка, «сьогодні трагедія полягає в тому, що збереженням, реставрацією, реконструкцією історичних пам'яток займаються всі, хто завгодно: чиновники, бізнесмени, священики, дилетанти, а насправді нею мають займатися фахівці, які розуміються на українській культурі, реставрації, музейній справі тощо».

На його переконання, саме тому, що держава не веде послідовної та виваженої політики в цьому питанні, і трапилася історія на Андріївському узвозі. М. Томенко порадив керівництву КМДА не розміщувати за бюджетні кошти у ЗМІ іміджеві статті про свою демократичність та не рекламувати проведення у Києві референдуму стосовно того чи, наприклад, підтримують кияни ідею збільшення доплат до своїх пенсій чи заробітних плат. За його словами, референдум треба проводити по принципових питаннях, що турбують всю громаду і по яких влада мусить мати згоду громадян. «Треба було провести референдум стосовно того, чи кияни підтримують нинішню реконструкцію Андріївського узвозу, за якою знищується стара забудова, а замість неї будуть будуватися будівлі XXI століття», – наголосив політик (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 18.04.*)

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко направив звернення міністру освіти і науки, молоді та спорту України Д. Табачнику стосовно ситуації з підписанням контракту з обраним трудовим колективом НТУУ «КПІ» кандидатом на посаду ректора.

У своєму зверненні М. Томенко нагадав, що 29 березня 2012 р. відбулася конференція трудового колективу Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», яка, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», є вищим колегіальним органом громадського самоврядування університету. Участь у її роботі взяли 799 делегатів від усіх структурних підрозділів та від осіб, які навчаються в КПІ. Крім того, на конференції були присутні народний депутат України, голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти М. Луцький, заступник директора Департаменту роботи з персоналом та керівними кадрами, начальник відділу керівних кадрів Міністерства О. Царенко. Підрахунок голосів засвідчив: 752 делегати конференції висловилися за обрання

М. Згуровського ректором університету, 23 проти, 3 бюлетені були визнані недійсними.

Водночас, додав він, не зважаючи на те, що вищий колегіальний орган громадського самоврядування НТУУ «КПІ» обрав і рекомендує Міністерству освіти та науки, молоді і спорту України призначити на посаду ректора університету М. Згуровського, станом на 18 квітня 2012 р. наказ про його призначення досі не підписаний.

М. Томенко наголосив, що нарешті треба розставити крапки над «і» в історії з одним із найвідоміших українських університетів та дати можливість трудовому колективу КПІ спокійно працювати (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 19.04*).

Комітет з питань європейської інтеграції визнав таким, що не суперечить праву Європейського Союзу та міжнародно-правовим зобов'язанням України, проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо уніфікації законодавства в частині нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів.

Законопроектом (реєстр. № 10016) пропонується визначити засади, принципи та шляхи уніфікації законодавства у сфері створення робочих місць для працевлаштування інвалідів шляхом виключення із низки галузевих законів норм, які регулюють питання визначення квоти для працевлаштування інвалідів, а саме: ч. 4 Закону «Про залізничний транспорт»; ч. 8 ст. 21 Закону «Про електроенергетику»; ч. 5 ст. 16 Закону «Про поштовий зв'язок»; ч. 4 ст. 41 Закону «Про телекомунікації».

Пропонується також ч. 3 ст. 18 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» доповнити положенням про обов'язок підприємств, установ, організацій, фізичних осіб, які використовують найману працю, не тільки виділяти і створювати робочі місця для працевлаштування інвалідів, але й розумно пристосовувати вже існуючі.

На засіданні зазначалося, що проект закону за предметом правового регулювання належить до сфер охорони праці та охорони здоров'я та життя людей, тварин і рослин. Також комітет зауважив, що згідно з положеннями Конвенції про професійну реабілітацію та зайнятість інвалідів Міжнародної організації праці № 159, держави мають сприяти створенню спеціальних позитивних заходів, спрямованих на забезпечення справжньої рівності можливостей та ставлення для працюючих інвалідів та інших працівників, які не вважаються дискримінаційними щодо інших працівників.

За висновком комітету, положення законопроекту не суперечать праву Європейського Союзу та міжнародно-правовим зобов'язанням України (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 18.04*).

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів підтримує проект закону про внесення змін до ст. 122 Кримінально-виконавчого

Кодексу України (щодо призначення пенсії засудженим особам під час відбування покарання).

Під час обговорення законопроекту (реєстр. № 9773) зазначалося, що відповідно до ч. 3 ст. 47 Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» під час перебування пенсіонера в місцях позбавлення волі виплата призначеної йому пенсії здійснюється на загальних підставах у порядку, встановленому законодавством.

Також зауважувалося, що ч. 2 ст. 122 Кримінально-виконавчого кодексу України визначено, що особи, яким до відбування покарання призначена пенсія, підлягають державному пенсійному забезпеченню на загальних підставах. Призначена пенсія перераховується органами Пенсійного фонду України за місцем відбування покарання пенсіонера і з неї відшкодовуються витрати на його утримання у виправній колонії (харчування, речове майно, комунально-побутові послуги та інше), при цьому не менш як 25 % пенсії зараховується на особовий рахунок засудженого.

Слід зауважити, підкреслили члени комітету, що чинним законодавством не передбачено можливості призначення пенсій за віком, по інвалідності, у зв'язку з втратою годувальника та в інших випадках, передбачених законом, засудженим особам, які набули право на пенсію або втратили працездатність під час відбування покарання.

Комітет звернув увагу на те, що законопроектом пропонується передбачити можливість засудженим особам, які набули право на пенсію та відбувають покарання, здійснювати оформлення та отримувати пенсію під час їх перебування у виправних закладах України. Зокрема, передбачається забезпечення необхідних умов для призначення пенсій засудженим за місцезнаходженням виправного закладу, у тому числі щодо виклику представників Пенсійного фонду України та офіційного прийому ними у встановленому порядку необхідних документів безпосередньо від особи, яка відбуває покарання або від представника особи, яка відбуває покарання, за нотаріальним дорученням.

Також пропонується витрати на відрядження представників Пенсійного фонду України для проведення заходів щодо оформлення необхідних документів відшкодовувати у встановленому порядку за рахунок отриманих пенсій особами, які відбувають покарання (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua) – 2012. – 18.04*).

Комітет з питань правової політики провів «круглий стіл» на тему: «Удосконалення правового регулювання діяльності Конституційного Суду України».

Учасники круглого столу обговорили проблеми повноважень Конституційного Суду України, питання вдосконалення правового регулювання кваліфікаційних вимог до суддів Конституційного Суду та аргументації судових рішень, конституційні та законодавчо-правові можливості удосконалення правового регулювання діяльності

Конституційного Суду, питання перегляду КС своїх попередніх правових позицій тощо.

Під час обговорення акцентувалася увага на необхідності введення в Україні інституту конституційної скарги як одного з найефективніших юридичних засобів захисту фундаментальних прав і свобод особи.

У заході взяли участь судді Конституційного Суду у відставці, постійний представник Верховної Ради у Конституційному Суді, представники Секретаріату Конституційного Суду, Інституту законодавства Верховної Ради, Центру політико-правових реформ, Київського регіонального центру Національної академії правових наук України, Львівської лабораторії прав людини і громадянина Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України, фахівці у галузі конституційного права Національного університету «Києво-Могилянська Академія», Національного університету «Юридична академія України ім. Я. Мудрого» та Львівського національного університету ім. І. Франка (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 18.04).*

Комітет з питань науки і освіти рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про дошкільну освіту (щодо організації навчально-виховного процесу).

На засіданні зазначалося, що законопроект (реєстр. № 9714-1) має на меті врегулювати важливі аспекти функціонування дошкільних навчальних закладів та законодавчо забезпечити умови для розширення рівного доступу до дошкільної освіти дітей відповідного віку.

Зокрема, зазначили члени комітету, у законопроекті пропонується до принципів дошкільної освіти, сформульованих Законом «Про дошкільну освіту» віднести «можливість права вільного вибору батьками мови виховання їх дитини» та доповнити ст. 10 положеннями, згідно з якими для задоволення національних, культурно-освітніх і мовних потреб громадян можуть створюватися «дошкільні навчальні заклади, в яких виховання дітей здійснюється їх національною або іншою мовами», а у разі потреби «окремі групи, в яких виховання здійснюється іншою мовою, ніж у закладах в цілому». При цьому право вибору мови виховання надається батькам.

Також законопроектом передбачається можливість створення інклюзивних груп для ведення ранньої корекційної роботи, корпоративних приватних дошкільних навчальних закладів, а у разі відсутності спеціально збудованих приміщень у селах та селищах, можливість відкривати дошкільні навчальні заклади (групи) на базі загальноосвітніх навчальних закладів.

Крім того, у законопроекті пропонується здійснити уточнення вікової періодизації дітей дошкільного віку та передбачити надання безоплатного харчування у дошкільних навчальних закладах дітям, які досягли старшого дошкільного віку (від 5 до 6 (7) років) та і деяких повноважень органів

виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в системі дошкільної освіти (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 18.04.*)

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи не підтримує проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо перероблення та захоронення побутових відходів». На засіданні комітету зазначалося, що проектом (реєстр. № 10120) пропонується внести зміни до законів «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг», «Про природні монополії», «Про ціни та ціноутворення», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про житлово-комунальні послуги», а також до Кодексу України про адміністративні правопорушення, згідно з якими передбачається операції із «перероблення та захоронення побутових відходів» віднести до сфери діяльності природних монополій та суміжних ринків. Пропонується також вилучити з повноважень Кабінету Міністрів в галузі ціноутворення, визначення державних фіксованих та регульованих цін і тарифів сферу перероблення та захоронення побутових відходів. Регулювання діяльності цієї сфери за проектом має здійснювати Національна комісія регулювання ринку комунальних послуг.

Під час обговорення члени Комітету акцентували увагу на висновку Головного науково-експертного управління Верховної Ради України. У ньому, зазначається, що проект не узгоджений з Законом «Про відходи». Зокрема, у цьому законі операції з перероблення та захоронення побутових відходів входять до числа послуг з вивезення побутових відходів (разом із збиранням, зберіганням, перевезенням, утилізацією та знешкодженням), що має здійснюватись згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.

На думку експертів, не безспірною є й пропозиція щодо віднесення захоронення комунальних відходів до сфери діяльності суб'єктів природних монополій, оскільки за своєю природою захоронення відходів є останньою стадією розміщення відходів. Ст. 1 Закону «Про відходи» визначає його як «остаточне розміщення відходів при їх видаленні у спеціально відведених місцях чи на об'єктах таким чином, щоб довгостроковий шкідливий вплив відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини не перевищував установлених нормативів». Ця стадія пов'язана з іншими (збирання, зберігання, оброблення (перероблення), перевезення відходів тощо), а отже, не повинна від них відриватися й набувати особливого статусу, підпадати під окреме регулювання (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 18.04.*)

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією підтримує проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо діяльності Міністерства внутрішніх

справ, Міністерства надзвичайних ситуацій, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується через відповідних міністрів)».

На засіданні комітету зазначалося, що проект (реєстр. № 10219) розроблено для приведення законодавства у відповідність до Конституції України в частині перерозподілу повноважень між Президентом України та Кабінетом Міністрів у зв'язку з проведенням адміністративної реформи, законів «Про Кабінет Міністрів України», «Про центральні органи виконавчої влади» тощо.

Зокрема, законопроектом пропонується внести зміни до 50 законодавчих актів України, які регулюють питання діяльності 8 центральних органів виконавчої влади, а саме, Міністерства внутрішніх справ, Державної міграційної служби, Міністерства надзвичайних ситуацій, Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки, Державного агентства з управління зоною відчуження, Державної інспекції техногенної безпеки України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Державної архітектурно-будівельної інспекції.

Прийняття проекту, вважають народні депутати, дозволить забезпечити приведення законодавчих актів України, зокрема, у сферах захисту прав і свобод людини та громадянина, власності, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань, боротьби зі злочинністю, розкриття та розслідування злочинів, охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки, безпеки дорожнього руху, міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, цивільного захисту, рятувальної справи та гасіння пожеж, державного нагляду у сфері техногенної, пожежної, промислової безпеки та гірничого нагляду, поведіння з радіоактивними відходами, ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, профілактики травматизму невиробничого характеру, а також гідрометеорологічної діяльності, будівництва, архітектури, містобудування та житлово-комунального господарства у відповідність до Конституції України, в частині перерозподілу повноважень між Президентом України та Кабінетом Міністрів у зв'язку з проведенням адміністративної реформи, законів України «Про Кабінет Міністрів України», «Про центральні органи виконавчої влади», інших актів законодавства України (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 18.04*).

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації законодавства та забезпечення конституційних прав і свобод осіб, які

взяті під варту та які відбувають покарання в установах виконання покарань.

Законопроектом (реєстр. № 10316), поданим народним депутатом В. Швецем, пропонується розв'язати проблему неефективності чинної системи захисту засуджених від катувань, жорстокого поводження, трудової експлуатації та інших протиправних посягань з боку адміністрації установ виконання покарань шляхом деталізації повноважень осіб, що мають право відвідувати такі установи без спеціальних дозволів, та розширення переліку осіб, наділених таким правом.

На думку автора, чинне кримінально-виконавче законодавство України не відповідає базовим міжнародним стандартам і ця невідповідність полягає, передусім, у відсутності системності, узгодженості та дієвих механізмів реалізації існуючих положень.

Проектом передбачається спростити систему можливості контактів осіб, які знаходяться у попередньому ув'язненні, із зовнішнім світом шляхом листування, передачі пакетів та зустрічей; надати вільний вибір і допуск лікаря для отримання медичної допомоги та священнослужителя для відправлення релігійних таїнств і обрядів у місцях позбавлення волі; покращити умови забезпечення охорони здоров'я, шляхом надання необхідного медичного лікування та огляду в установах для попереднього ув'язнення, а також врегулювати питання державного пенсійного забезпечення.

Забороняється дискримінація осіб, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення, за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або будь-якими іншими ознаками». Згідно із проектом, «парламентський, відомчий та громадський контроль за додержанням законодавства в місцях попереднього ув'язнення здійснюється у порядку, встановленому Кримінально-виконавчим кодексом України» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 18.04.*)

Комітет з питань транспорту і зв'язку рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону «Про телекомунікації» щодо запобігання користуванню терміналами, законність ввезення яких на територію України не підтверджена.

Законопроектом (реєстр. № 9695), поданим народними депутатами Ю. Мороко та В. Коржем, пропонується законодавчо закріпити за Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, повноваження встановлювати порядок створення і ведення узагальненої бази даних, а також умови обслуговування терміналу в телекомунікаційних мережах, порядок подання та внесення ідентифікаторів викрадених або загублених терміналів до бази даних терміналів, не дозволених для обслуговування в телекомунікаційних мережах.

Проектом також пропонується встановити додаткові обов'язки операторів і провайдерів телекомунікацій перевіряти під час реєстрації терміналу в телекомунікаційній мережі наявність ідентифікатора цього мобільного терміналу в базі даних ідентифікаторів та в базі даних терміналів, не дозволених для обслуговування в телекомунікаційних мережах, а також відмовляти або припиняти обслуговування в телекомунікаційній мережі терміналу, ідентифікатор якого знаходиться в базі даних терміналів, не дозволених для обслуговування в телекомунікаційних мережах.

На засіданні комітету також наголошувалося також, що чинна законодавча та нормативно-правова база не дозволяє ефективно розв'язувати ці проблеми, а тому потребує вдосконалення. Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого, на їхню думку, дозволить запобігти незаконному ввозу і розповсюдженню на території України мобільних терміналів та дозволить частково розв'язати проблему незаконного заволодіння мобільними терміналами (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2012. – 18.04).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович та віце-прем'єр-міністр, міністр інфраструктури Б. Колесніков обговорили плани розбудови нових автомобільних шляхів по території України.

Як зазначив урядовець після зустрічі з главою держави, йшлося про середньо- та довгострокове планування будівництва нових автодоріг у продовження основного маршруту від західного до східного кордону України.

Віце-прем'єр-міністр наголосив: йдеться про питання, що «потребує дуже скрупульозного та серйозного вивчення».

Крім того, Б. Колесніков доповів В. Януковичу про стан підготовки до проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи з футболу. «Президент поцікавився, чи все у нас у порядку, чи все встигаємо, чи все профінансовано», – сказав віце-прем'єр-міністр. Він нагадав, що питання підготовки національної інфраструктури до Євро-2012 детально обговорювалося 12 квітня під час робочої поїздки глави держави до Львова (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 18.04).

Державна адміністрація залізничного транспорту «Укрзалізниця» починає роботу над проектом Донецького метрополітену, який будуватиметься наземним способом. Про це Президентові України В. Януковичу доповів віце-прем'єр-міністр, міністр інфраструктури Б. Колесніков.

«Ми створили в Міністерстві Департамент наземних метрополітенів, і зараз «Укрзалізниця» приступає до проектування Донецького метрополітену, який буде побудований відкритим способом», – сказав віце-прем'єр-міністр після зустрічі з главою держави. Він додав, що йдеться також про відповідні проекти з подальшого розвитку Дніпропетровського і Харківського метрополітенів.

За словами Б. Колеснікова, реалізація проекту в Донецьку має розпочатися не пізніше березня наступного року. «Стоїть завдання відкрити першу лінію (метро) не пізніше грудня 2014 р.», – сказав урядовець (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 18.04).

Влада докладе всіх зусиль для збереження історичних пам'яток держави. На цьому наголосила радник Президента України, керівник Головного управління з гуманітарних і суспільно-політичних питань Адміністрації Президента України Г. Герман під час зустрічі з представниками громадських організацій, які опікуються захистом культурних цінностей.

Говорячи про ситуацію, що виникла навколо Андріївського узвозу, радник Президента України Г. Герман наголосила: «Ауру місця, традиції цього місця не можна зруйнувати. І навіть при тому, що 99 % вже приватна власність на узвозі, це не повинно нас зупиняти – ми мусимо зібратися разом із тими приватними власниками і знаходити компроміс щодо збереження духу і колориту Андріївського узвозу», – підкреслила вона.

Щоб надалі мати можливість запобігти виникненню подібних ситуацій, Г. Герман запропонувала учасникам зустрічі брати участь у підготовці засідань Громадської гуманітарної ради. «Так нам легше буде чути одне одного, так нам легше буде виробляти спільні рішення... Я хочу, щоб спільні цінності української культури ми захищали разом», – підкреслила вона.

Підбиваючи підсумки зустрічі Радник Президента запропонувала її учасникам ухвалити протокол засідання, розробити механізми подальшої спільної праці у напрямку захисту культурної спадщини (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 18.04).

У рамках підготовки чергового засідання Ради вітчизняних та іноземних інвесторів продовжуються наради керівництва Адміністрації Президента України зі співголовами тематичних робочих груп цього консультативно-дорадчого органу при главі держави.

18 квітня радник Президента України, керівник Головного управління з питань міжнародних відносин АПУ, виконавчий секретар Ради А. Гончарук та співголови тематичних робочих груп Ради «Електронне врядування», «Високі технології», а також «Банківські та фінансові послуги» (від уряду –

Голова Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України В. Семиноженко і заступник Голови Національного банку України І. Соркін; від інвесторів – О. Шевчук («Груп ДіЕф»), Г. Газін («ІстВан») та В. Жуковська (ПАТ «Комерційний банк “Надра”») обговорили інноваційні та фінансово-кредитні чинники зростання економіки України.

Було розглянуто широке коло питань порядку денного роботи тематичних груп «Електронне врядування» та «Високі технології». Ішлося зокрема про місце інформаційних технологій у діяльності органів державної влади України, бізнес-структур та організацій; реалізацію заходів із підтримки нових проектів у сфері високих технологій (стартапів); стан і перспективи сучасної інфраструктури телекомунікацій; особливості розвитку венчурних інвестицій в Україні; необхідні кроки з коригування чинної стратегії електронного врядування та підвищення рівня освіти у сфері високих технологій.

Під час підбиття підсумків діяльності тематичної робочої групи «Банківські та фінансові послуги» йшлося про забезпечення стабільності валютного курсу, розвиток системи електронних платежів, особливості оподаткування фінансових послуг тощо. Учасники наради окремо зупинилися на найгостріших проблемах, які турбують представників банків (фактори стримування відновлення кредитування та зростання безготівкових платежів в Україні, недосконалість практичного застосування законодавчих норм щодо забезпечення захисту прав кредиторів), та окреслили можливі шляхи їх вирішення.

Чільне місце було відведено обговоренню стану підготовки до наступного засідання Ради вітчизняних та іноземних інвесторів та в цьому зв'язку ініціатив представників бізнесу, які могли б бути розглянуті під час вказаного заходу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 18.04.*

Прем'єр-міністр М. Азаров доручив першому віце-прем'єр-міністру та міністру економічного розвитку і торгівлі підготувати спеціальне засідання уряду щодо обговорення питання підтримки вітчизняної промисловості та будівельного комплексу в умовах нестабільності кон'юнктури зовнішніх ринків. Про це глава уряду заявив під час засідання Кабінету Міністрів.

«Першочергове завдання уряду сьогодні знайти заходи і важелі підтримки нашої промисловості, будівельного комплексу. Одне з найближчих засідань уряду ми присвятимо цій темі. Доручаю першому віце-прем'єр-міністру і міністру економіки підготувати таке засідання», – розпорядився М. Азаров.

За його словами, особливо важливо мобілізувати зусилля і ресурси в період, коли кон'юнктура зовнішніх ринків нестабільна, а вітчизняна промисловість зазнала відчутних збитків внаслідок дії цілого ряду несприятливих факторів: рекордно високих цін на нафту і газ, тривалих

аномальних морозів, коли надовго зупинялись транспорт, гірничодобувна галузь (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 18.04).

Наступного тижня уряд розгляне проект постанови щодо найпростішого механізму виплат компенсацій колишнім вкладникам «Ощадбанку» СРСР. Відповідне доручення Прем'єр-міністр М. Азаров дав Міністерству фінансів разом з Міністерством соціальної політики, Пенсійним фондом за участі Національного банку. Про це глава уряду повідомив під час засідання Кабінету Міністрів.

«Я доручив Мінфіну разом з Мінсоцполітики, Пенсійним фондом, порадившись з Національним банком, виробити найпростіший механізм виплат. Такий проект уряд розгляне наступного тижня. Прийнемо рішення і розпочнемо виплати», – повідомив глава уряду.

За його словами, основною вимогою має бути те, «щоб людина могла вільно обирати, в який спосіб отримати гроші: готівкою, чи на рахунок, чи на картку». М. Азаров поінформував, що уряд розглядав проект постанови щодо механізму компенсаційних виплат, який відправлено на доопрацювання. «Тому що проект не відповідав головній умові: максимально спростити отримання компенсацій нашими громадянами. Здійснити виплати без принизливих черг. Без маси довідок. Це моя категорична вимога до механізму компенсаційних виплат. В першу чергу за ними підуть люди похилого віку. Треба подбати, щоб механізм був простий, зрозумілий для них і займав мінімум часу», – наголосив Прем'єр-міністр.

М. Азаров нагадав, що поточного року держава виплатить нашим громадянам 6 млрд 150 млн грн.

Водночас Прем'єр-міністр зауважив, що зміни до бюджету прийняті і підписані Президентом. «Фінансовий ресурс для реалізації соціальних ініціатив Президента визначено. Порядки використання бюджетних коштів на ці цілі вимагають прийняти протягом тижня. Отже, треба тільки організовано і ритмічно працювати», – поставив завдання М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 18.04).

Вартість ліків для українців може бути зменшена від 20 % до 2 разів. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів.

Глава уряду нагадав, що Президент України В. Янукович поставив перед урядом ряд завдань на виконання соціальних ініціатив, що дозволить не тільки підняти добробут наших громадян, а й вийти на новий, європейський рівень соціальної політики. Одним з таких завдань, наголосив Прем'єр-міністр, є доступність та якість лікування, в чому першочергову роль відіграє доступність та якість ліків. «Задля цього ми починаємо підготовку до впровадження європейської практики часткової компенсації вартості ліків (в першу чергу «соціальних»), а також введення референтних (тобто,

обґрунтованих, справедливих) цін на медикаменти. У результаті вартість ліків для населення повинна зменшитись від 20 % до 2 разів», – заявив Микола Азаров та додав, що зараз громадяни України витрачають на ліки понад 20 млрд грн щорічно.

М. Азаров переконаний, що суттєво здешевити ліки можна, відродивши вітчизняну фармацевтичну галузь, а також запровадивши належні практики роботи дистриб'юторів і аптек. «Левову частку – 70 % ринку у вартісному вимірі – у нас, на превеликий жаль, становить імпорт. Тому ми будемо нарощувати власне виробництво ліків, відроджувати зруйновану за попередні роки вітчизняну фармацевтику – і таким чином здешевлювати ліки», – заявив він. Глава уряду навів приклад реалізації амплодиміну, вкрай необхідного хворим-гіпертонікам. За його словами, цей препарат у достатній кількості виробляється вітчизняною промисловістю, але при цьому також завозиться в Україну під більше ніж десятком інших назв: «Назва інша – і вже ціна в 5–6, а інколи в 10 разів вища». Завищення ціни відбувається через ланцюжок посередників, і цю проблему усуне належна практика дистриб'юції, коли між виробником і аптекою є максимум один оптовий посередник (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 18.04.*)

Прем'єр-міністр України М. Азаров доручив віце-прем'єр-міністру, міністру охорони здоров'я України Р. Богатирьовій провести роз'яснювальну кампанію щодо запровадження в Україні референтних цін. Про це глава уряду заявив під час засідання Кабінету Міністрів.

«Міністерству охорони здоров'я доручено на всіх рівнях – від сільського фельдшерко-акушерського пункту до національних телеканалів – провести роз'яснювальну кампанію щодо референтних цін. Насправді соціальну кампанію: яка ціна є справедливою, які вітчизняні препарати є абсолютними аналогами дорогих імпортованих ліків тощо», – заявив М. Азаров.

Крім того, він зобов'язав міністра охорони здоров'я організувати низку зустрічей з учасниками фармацевтичного ринку, представниками громадських організацій, заступниками глав обласних адміністрацій, щоб пояснити «справедливу і тверду позицію» уряду щодо запровадження референтних цін. «Можливо, укласти меморандуми про відповідальну і обґрунтовану цінову політику», – запропонував М. Азаров.

Прем'єр-міністр зазначив, що відповідальність за результат роз'яснювальної кампанії лежить персонально на міністрі охорони здоров'я: «Я наголошую на Вашій персональній відповідальності, Раїсо Василівно, за проведення ретельної роз'яснювальної роботи. Тому що перетворення заплановані масштабні, зміни складні. Тому і учасники ринку, і громадяни повинні бути свідомі того, що і для чого відбувається. Свідомі, що уряд діє в інтересах громадян» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 18.04.*)

В Україні будуть сформовані чіткі правила роботи фармацевтичного ринку. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання уряду.

Як повідомив М. Азаров, уряд розглянув нетрадиційні рішення в сфері забезпечення доступності та якості ліків. Так, Міністерству охорони здоров'я разом з Міністерством економічного розвитку та торгівлі, Міністерством фінансів і Міністерством соціальної політики доручено розробити проект системи медичного страхування, яка б передбачала компенсацію вартості ліків.

Крім того, Держлікслужбі доручено розробити проект унікального маркування кожної упаковки ліків, яка продається в Україні, «щоб можна було відстежити шлях, умовно кажучи, кожної пігулки від виробника до споживача». За словами М. Азарова, таким чином можна буде підвищити відповідальність за продаж тільки якісних ліків, а також забезпечити дотримання належної практики дистрибуції та аптек.

М. Азаров наголосив на необхідності запровадження з 1 травня пілотного проекту референтних цін на певні ліки. При цьому Прем'єр-міністр заявив, що проект потрібно запроваджувати не «силовим методом», а обґрунтовано. «Ми не хочемо щось забрати в учасників ринку. Ми хочемо, щоб вони не забирали зайвого у наших людей, переважно літніх і небагатих», – підкреслив глава уряду.

За його словами, треба запроваджувати визнані і застосовані всіма європейськими країнами стандарти належної дистрибуційної практики і належної аптекарської практики, що сприятиме вирішенню проблеми посередників і цін. «На фармацевтичному ринку України дуже великі і складні проблеми. Формувався цей ринок хаотично, за принципами «дикого лісу»: хто сильніший, той і правий. У нас була практично відсутня раціональна фармацевтична політика держави. Тому ми зобов'язані її сформулювати як важливу складову соціальної політики. Це відповідальність і право держави: визначити правила роботи на такому чутливому для людей ринку», – заявив М. Азаров.

Прем'єр-міністр зазначив, що відводиться тиждень на остаточне опрацювання проекту постанови, на визначення етапності запровадження проекту референтних цін, формулювання оціночних критеріїв виконання проекту. «Підкреслюю, що повороту назад не буде. Ми наведемо порядок на фармацевтичному ринку. Лояльно до його учасників, але твердо», – заявив він (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 18.04).

Перед урядом стоїть завдання запровадити в Україна європейську практику продажу ліків пацієнтам: вони повинні реалізовуватися виключно за рецептом лікаря. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України.

«Отже, завдання: запровадити європейську практику, коли ліки (окрім, може, найелементарніших) продаються виключно за рецептом», – заявив глава уряду.

Як підкреслив М. Азаров, 85 % ліків люди купують без призначення лікаря, а орієнтуючись на поради знайомих або рекламу. Якщо ж покладатися на самолікування, зазначив М. Азаров, то не дивно, що до 70 % хворих скаржаться, що «ліки не діють». При цьому він підкреслив, що українці витрачають на ліки понад 20 млрд. грн щорічно: «Виходить, дві третини цієї чималої суми витрачаються даремно. На профанацію лікування».

Іншою складовою цієї проблеми, за словами М. Азарова, є нав'язування пацієнтам непотрібних і надміру дорогих ліків. «Великі фармацевтичні компанії оплутали наші лікарні і поліклініки “мережевим маркетингом”. Пацієнтам часто нав'язують дорогі імпорتنі препарати, у яких насправді є дешевші вітчизняні аналоги. Або ж такі, без яких цілком можна обійтись».

У цьому контексті глава уряду наголосив на необхідності запровадити такі регламенти і протоколи лікування, які б зобов'язували лікарів до адекватних призначень і до об'єктивного інформування пацієнтів про можливий вибір ліків (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 18.04).

Уряд продовжуватиме політику встановлення в Україні справедливих цін на ліки та контролю за їх якістю. Про це на брифінгу заявила перший заступник міністра охорони здоров'я Р. Моїсеєнко.

«Сьогодні Кабінет Міністрів і Міністерство охорони здоров'я роблять все, щоб ми мали доступні і максимально справедливі ціни на ліки – це є головним завданням держави», – наголосила Р. Моїсеєнко, коментуючи впровадження в Україні державного регулювання цін на лікарські засоби.

За її словами, введення референтних цін запроваджується для того, «щоб відсікти ті не зовсім добросовісні або фармацевтичні фірми, або безпосередньо дистриб'юторів, які пропонують для громадянина чи лікувальних закладів для участі у тендерних закупівлях занадто завищені ціни, які ніяким чином не ґрунтуються на тих затратах, які безпосередньо витрачає виробник, або постачальник». «Держава вводить порівняльні ціни, щоб мати змогу дати на якісні ефективні ліки доступ до кожного громадянина», – підкреслила перший заступник міністра охорони здоров'я, додавши, що питанню якості ліків в Україні на державному рівні приділяється значна увага. Р. Моїсеєнко зауважила, що розпочавши на початку 2010 р. перевірку лікувальних засобів та виробників на наявність ліцензії на виробництво ліків відповідно до вимог GMP, їх кількість скоротилася майже на четверту частину.

При цьому перший заступник міністра зазначила, що на сьогодні є певні проблеми у фармацевтичній галузі. «Зокрема, це економічна площина. Україна на сьогодні має надзвичайно ліберальні правила допуску іноземних ліків на внутрішній ринок. Питома вага імпоротної продукції майже у 2,6 рази перевищує вітчизняну. Не менше 30 % лікарської продукції, допущеної на

ринок України, тобто імпортного виробництва, не підтверджено сертифікатом GMP, і це робота, яка буде проводитися урядом, Міністерством охорони здоров'я, Державною службою з лікарських засобів, що повинна вивести в рівні умови на фармацевтичному ринку як вітчизняних, так і іноземних виробників ліків», – наголосила вона (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 18.04).

Міністерство охорони здоров'я прогнозує, що з червня цього року розпочнеться реалізація ліків для хворих на гіпертонію за референтними (порівняльними) цінами. Про це на брифінгу заявила перший заступник міністра охорони здоров'я Р. Моїсеєнко.

«Ми сподіваємося, що вже з літа ми почнемо етап встановлення референтних цін», – сказала вона, додавши, що протягом тижня Міністерство охорони здоров'я має винести на розгляд уряду проект постанови, запропонувавши механізм реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування хворих на гіпертонічну хворобу.

Р. Моїсеєнко пояснила, що пілотний проект із забезпечення лікарськими засобами хворих на гіпертонічну хворобу впроваджуватиметься у два етапи протягом 2012 р. «Перший етап – впровадження справедливих референтних цін; другий етап, коли будуть закладатися у бюджет певні кошти для відшкодування витрат при захворюванні на артеріальну гіпертензію», – сказала вона.

Крім того, за словами першого заступника міністра, ще одним напрямком уряду щодо встановлення референтних цін та реімбурсації стануть життєво-необхідні ліки для пацієнтів з цукровим діабетом (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 18.04).

Україна вивчає можливість скасування мораторію на продаж лікарських засобів через мережу інтернет-аптек на території України. Про це повідомив голова Державної служби України з лікарських засобів О. Соловйов на брифінгу у Кабінеті Міністрів.

«Ми вивчаємо питання зняття мораторію на реалізацію через інтернет-аптеки, але для цього необхідно розробити жорсткі ліцензійні вимоги для таких суб'єктів», – сказав він, додавши, що позитивним досвідом для наслідування є досвід Данії. У цій країні офіційно працюють до 5 сайтів з надання послуг з продажу ліків, а діяльність таких сайтів і складів, на яких зберігаються лікарські препарати, жорстко контролюються державою.

О. Соловйов зауважив, що введення мораторію на діяльність інтернет-аптек було ухвалено з метою недопущення потенційної шкоди здоров'ю громадян, оскільки держава не в змозі проконтролювати діяльність таких аптек, які зазвичай працюють без офіційної адреси, без оприлюднення

інформації про постачальників ліків тощо (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 18.04.*)

В Україні хворі на туберкульоз та ВІЛ-інфекцію/СНІД лікарськими препаратами, які закуповуються за державні кошти, цілком забезпечені. У цьому запевнила голова Державної служби України з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та інших соціально небезпечних захворювань Т. Александріна на брифінгу у Кабінеті Міністрів.

«На сьогодні у всіх регіонах всі протитуберкульозні заклади забезпечені протитуберкульозними препаратами», – повідомила Т. Александріна, додавши, що на додаток до державного забезпечення Державна служба і Міністерство охорони здоров'я передбачили деякі механізми підтримки державної програми: «Тобто крім 175 млн грн, які будуть виділені цього року на закупівлю протитуберкульозних препаратів, ми написали заявку до Глобального лікарського фонду, і отримаємо у травні цього року протитуберкульозні багатокомпонентні препарати першого ряду для чотирьох областей та м. Севастополя та Державної пенітенціарної служби України». До того ж, за її словами, буде закуплено препарати другого ряду для 720 хворих на туберкульоз за програмою «Зупинимо туберкульоз в Україні», яка функціонує в рамках 9-го раунду Глобального фонду.

Що стосується програми забезпечення препаратами хворих на ВІЛ-інфекцію/СНІД, то як відзначила Т. Александріна, у січні – лютому цього року антивірусні препарати направлені у регіони. «Тобто до кінця року ми плануємо охопити 45 тис. 800 хворих на ВІЛ-інфекцію/СНІД», – повідомила Т. Александріна.

Крім того, вона закликала громадськість та засоби масової інформації долучитися до роботи Державної служби України з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та Міністерства охорони здоров'я у донесенні до хворих інформації про необхідність безперервного лікування та можливості отримання медичної допомоги з боку держави, зокрема соціально-незахищених верств населення. «Якщо ми всі разом повернемо довіру пацієнтів до системи охорони здоров'я, то ми подолаємо епідемію СНІДу, туберкульозу, гепатиту і венеричних захворювань», – висловила сподівання Т. Александріна (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 18.04.*)

Україна вітає прогрес, досягнутий в офіційних переговорах з придністровського врегулювання у форматі «5+2», які завершилися у Відні 18 квітня 2012 р. На цьому наголошується у коментарі департаменту інформаційної політики Міністерства закордонних справ.

За результатами обговорення сторони погодили документи щодо принципів та процедур переговорного процесу з придністровського врегулювання у форматі «5+2» та порядок денний переговорів.

«Українська сторона позитивно відзначає продемонстровані сторонами конструктивний підхід, відверту атмосферу переговорів та прагнення до подальшого відкритого діалогу», – сказано у повідомленні МЗС.

Переговори відбулися 17–18 квітня 2012 р. у форматі «5+2», де Молдова та Придністров'я – сторони, ОБСЄ, Україна та Російська Федерація – посередники, ЄС та США – спостерігачі (*Урядовий портал (www.ktm.gov.ua). – 2012. – 18.04.*)

Кабінет Міністрів надав згоду на оприлюднення Другого додаткового звіту GRECO про стан виконання Україною антикорупційних рекомендацій, наданих за результатами першого та другого раундів оцінки нашої держави. Відповідне рішення було ухвалене на засіданні уряду 18 квітня.

Як повідомив міністр юстиції О. Лавринович, такий дозвіл надається згідно з правилами і практикою GRECO стосовно оприлюднення державами звітів щодо виконання антикорупційних рекомендацій.

Найближчим часом, повідомив Міністр, Додатковий звіт про стан виконання Україною вказаних рекомендацій GRECO України та його переклад буде оприлюднений на сайті Міністерства юстиції України (www.minjust.gov.ua).

У зв'язку з цим Україною було підготовлено інформацію про хід реалізації тих рекомендацій GRECO, які вважалися виконаними частково. Як відомо, Україна приєдналася до Групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO) 1 січня 2006 р. Тим самим держава надала згоду проходити оцінку з боку GRECO щодо імплементації в національне законодавство положень Кримінальної та Цивільної конвенцій Ради Європи проти корупції, Керівних принципів боротьби з корупцією Ради Європи, прийнятих у рамках виконання Програми дій проти корупції, схваленої Радою Європи (*Урядовий портал (www.ktm.gov.ua). – 2012. – 18.04.*)

Україна та Японія уклали міжурядову угоду про співробітництво у сфері післяаварійного реагування на надзвичайні ситуації на атомних електростанціях.

Від України документ підписав міністр надзвичайних ситуацій В. Балоба, який перебуває в Токіо з офіційним візитом, від Японії – міністр закордонних справ Коїтіро Гемба.

Уперше у світовій практиці дві країни, що постраждали від найбільших у світі аварій на АЕС, заклали правові засади для подальшої співпраці з метою об'єднання науково-технічного потенціалу і ресурсів, а також використання знань і досвіду фахівців та експертів обох держав у сфері подолання наслідків аварій на атомних станціях.

Міністр закордонних справ Японії Коїтіро Гемба високо оцінив підписану угоду і висловив сподівання, що Верховна Рада України

якнайшвидше ратифікує цей документ. У свою чергу В. Балога від імені Уряду запросив керівника зовнішньополітичного відомства Японії відвідати Україну.

Крім того, питання двосторонньої співпраці у сфері подолання наслідків аварій на АЕС обговорювалися під час зустрічі міністра МНС України зі спікером Палати представників парламенту Японії Такахіро Йокоміті, який відзначив: обидві держави мають найближчим часом створити експертний комітет, що розроблятиме та втілюватиме спільні проекти у сфері післяаварійного реагування на надзвичайні ситуації радіаційного характеру.

В. Балога подякував за односторонню підтримку депутатами японського парламенту Резолюції щодо поглиблення дружніх відносин між нашими країнами, яку було ухвалено напередодні і запевнив, що Україна готова поділитись досвідом, накопиченим за 26 років ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 18.04).

Кабінет Міністрів скасував обов'язковий голографічний захист марок акцизного податку. Відповідну постанову уряду, проект якої підготувало Міністерство юстиції, було ухвалено сьогодні, 18 квітня, під час засідання уряду. Про це повідомив міністр юстиції О. Лавринович.

За словами міністра, постанова Кабміну була ухвалена у зв'язку з тим, що на сьогодні відносини, пов'язані із застосуванням обов'язкового голографічного захисту документів і груп товарів, більше не є предметом державного регулювання.

Міністр нагадав, що з метою зменшення фінансового навантаження на суб'єктів господарювання у 2011 р. була прийнята низка актів щодо відміни обов'язкового застосування голографічного захисту документів і груп товарів. Зокрема, був ухвалений Указ Президента України від 3 березня 2011 р. № 264 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких указів Президента України» та прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 9 лютого 2011 р. № 86 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України з питань захисту документів і товарів голографічними захисними елементами та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Таким чином, враховуючи відміну обов'язкового голографічного захисту документів і груп товарів, Кабінет Міністрів узгодив постанови, якими регулюються питання використання голографічного захисного елемента для захисту марок акцизного податку, з іншими нормативно-правовими актами, пояснив міністр юстиції (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 18.04).

Кабінет Міністрів України затвердив нову редакцію Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг. Відповідну постанову № 295 уряд прийняв 11 квітня 2012 р.

Документ містить загальні вимоги щодо надання і отримання телекомунікаційних послуг, інформацію про те, як укладається в цьому разі договір, регламентує правовідносини споживачів та операторів, провайдерів. З постанови також можна дізнатися, як споживач може захистити свої права, який порядок оплати телекомунікаційних послуг, в яких випадках припиняється чи скорочується їх надання і та. ін.

Крім того, нова редакція Правил приводить у відповідність систему термінів з різних законодавчих актів до єдиних вимог закону «Про телекомунікації» та усуває суперечність із законом «Про телебачення та радіомовлення» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 18.04).

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України запропонувало зміни до ст. 34 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Відповідний законопроект схвалено на засіданні Кабінету Міністрів України 18 квітня.

Проектом Закону України передбачається встановлення двох принципових моментів. Перше – обов'язкового надання територіальним органом Держпідприємництва України пропозицій до проекту регуляторного акта, розробленого органом та/або посадовою особою місцевого самоврядування. Друге – усі процедурні питання, пов'язані з підготовкою висновків для представлення їх разом з проектом регуляторного акта на пленарному засіданні сесії ради, повинні готуватись, зокрема, з обов'язковим урахуванням пропозицій територіального органу Держкомпідприємництва України.

Прийняття проекту Закону України надасть можливість забезпечити додержання принципів державної регуляторної політики у здійсненні місцевого самоврядування, сприятиме зменшенню регуляторного тиску на суб'єктів підприємницької діяльності шляхом удосконалення процедур державного регулювання економіки та скорочення пов'язаних з цим фінансових та інших витрат підприємців (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 19.04).

ПОЛІТИКА

Политолог В. Фесенко сомневаются, что экс-глава Администрации Президента Л. Кучмы В. Медведчук получит должность во власти. Об этом он сказал, комментируя слухи о том, что «серый кардинал эпохи Кучмы» опять имеет вид на кресло главы Администрации Президента.

По мнению В. Фесенко, сложная история отношений В. Медведчука с В. Януковичем серьезно затрудняет его коммуникацию с нынешней властью.

«Есть масса обстоятельств, которые делают его не то, что персоной нон-грата, но человеком, которому не очень доверяет нынешняя власть, – говорит политолог. – Если бы он мог помочь в решении проблем с Россией, тогда его

уже наверняка бы использовали. Но с Россией есть и прямые контакты, да и чтобы помочь сдать с потрохами, Медведчук не нужен. К тому же, Янукович показал, что он – не тот человек, на которого можно было бы надавить и сказать, что мы хотим видеть главой твоей Администрации своего человека. Если бы было так все просто, Украина давно была бы членом интеграционных проектов России».

Солидарен с коллегой и М. Погребинский. «Похоже, что нынешняя власть свое возможное отношение к его возвращению определила довольно давно, и не вижу оснований, чтобы она его изменила, – размышляет М. Погребинский и добавляет: – Хотя, конечно, пути власти неисповедимы. Пока не вижу признаков участия во власти ни со стороны Медведчука, ни со стороны самой власти. Если бы у России был определенный план на его счет, то нужно же иметь основания для его возможной реализации. Но в нынешних обстоятельствах я их не вижу» (*Главком (<http://glavcom.ua>)*). – 2012. – 18.04).

Лидер партии «Гражданская позиция» А. Гриценко намерен баллотироваться в Верховную Раду по партийному списку. Об этом политик заявил на пресс-конференции в Черкассах.

Политик подчеркнул, что для него не проблема самостоятельно попасть в Верховную Раду, но это никогда не было главной целью. «Для меня не является самоцелью быть в парламенте. Там, прежде всего, должны быть «гриценки». Люди, которые четко заявляют свою позицию, никогда никого не обманывали, делали то, что обещали, не крали, имеют достойные знания, опыт, не прячут свои декларации. Вот что нужно Украине. И именно для этого создана «Гражданская позиция», которую я, как ее председатель, поведу на выборы, возможно, рискуя собственным статусом», – подчеркнул А. Гриценко.

Он также сообщил, что согласно последнему опросу фонда Демократические инициативы рейтинг «Гражданской позиции» составляет 3,5 %. «Мы уже сейчас на пятом месте. И это несмотря на то, что никакой избирательной кампании сейчас не проводим, у нас нет никаких олигархов за спиной», – отметил А. Гриценко (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>)*). – 2012. – 18.04).

Дочь экс-премьера Ю. Тимошенко Евгения провела встречу с послами стран Евросоюза. Об этом сообщает пресс-служба партии «Батьківщина».

«Евгения Тимошенко сообщила послам о последних событиях, которые произошли в Украине, включая преследование режимом Януковича лидера оппозиции Ю. Тимошенко и членов ее прежнего правительства», – говорится в сообщении партии.

«Она также проинформировала о состоянии здоровья ее матери и представила последнюю информацию о новом политико-мотивированном

судебном процессе против Ю. Тимошенко и очередных манипуляциях системы уголовной юстиции для преследования Ю. Тимошенко и бывших членов его правительства», – добавили в «Батьківщині».

Встреча, в которой также принимали участие заместитель председателя партии «Батьківщина» Г. Немыря и защитник Ю. Тимошенко, народный депутат С. Власенко, состоялась по приглашению европейской стороны (*МинПром – інформація бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 18.04*).

Лідер партії «Фронт змін» А. Яценюк намерен добиватися розрешення на зустріч з екс-прем'єром Ю. Тимошенко у начальника Качановської исправительної колонії Харькова. Об этом он заявил у входа в колонию.

«Сейчас я иду к начальнику колонии с требованием, первое – дать мне разрешение на встречу, второе – пустить меня в камеру, как того требует закон», – сказал политик.

А. Яценюк отметил, что Генеральный прокурор Украины В. Пшонка не дал ему разрешения на встречу, хотя ранее давал такое разрешение членам Европарламента и представителям различных международных организаций.

По словам депутата, Генпрокурор переадресовал его обращение областному прокурору Харькова, тот – в управление пенитенциарной службы Харьковской области, оттуда обращение было перенаправлено начальнику Качановской колонии И. Первушкину. «Таким образом, генпрокурор решил переложить всю ответственность с себя на начальника колонии», – подчеркнул А. Яценюк.

Он затруднился ответить на вопрос, будет ли завтра присутствовать на предварительном заседании суда по делу ЕЭСУ. По словам А. Яценюка, он обсудит это с первым замглавы ВО «Батьківщина» А. Турчиновым (*МинПром – інформація бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 18.04*).

Дві третини джерел фінансування партії «Україна – Вперед!» заблоковані нинішньою владою. Про це повідомила лідер партії Н. Королевська, в середу, 18 квітня. «На сьогоднішній день понад дві третини джерел фінансування, які нас активно підтримували у лютому, березні й у квітні – заблоковані», – цитує її прес-служба партії.

«Остання справа, що порушена днями чинною владою, стосується компанії з Луганської області, яка нас підтримувала. Робота цього підприємства повністю паралізована, і все його керівництво ходить на допити, пояснює, кого вони політично підтримують та яке має право компанія з Луганської області підтримувати опозиційні партії», – повідомила вона.

Н. Королевська зазначила, що у деяких регіонах країни активісти партії самі знаходять джерела фінансування рекламних кампаній. У таких випадках вони прислухаються до рекомендацій та використовують єдиний дизайн.

Крім цього, за її словами, у травні буде презентована публічна кампанія зі збору коштів для участі у парламентських виборах. «Вже з травня ми почнемо широку публічну кампанію зі збору коштів. Вже зараз до нас приходять багато прихильників та надають підтримку нашій політичній силі», – розповіла вона.

«Ми також вибудовуємо систему захисту наших прихильників, які вже потрапили під репресивну машину влади, яка їм розповідає, кого потрібно підтримувати», – підкреслила політик *(Українська правда (/www.pravda.com.ua). – 2012. – 18.04).*

Партия Н. Королевской с рейтингом около 1 % пойдет на парламентские выборы и сможет оттянуть часть голосов избирателей, которые верят в ее оппозиционность.

Лидер партии «Україна – Вперед!» Н. Королевская возглавит партийный список на парламентских выборах, и этот список будет открытым. «Мы пойдём на выборы партийным списком. Я готова возглавить политический список партии “Україна – Вперед!”», – сказала она в среду, 18 апреля, в Киеве на форуме сторонников партии «Україна – Вперед!».

На пресс-конференции по завершении форума она подчеркнула, что в каждой области и округе пройдет рейтинговое голосование, в результате которого будет определен победитель, который и будет представлять партию «Україна – Вперед!» в мажоритарных округах *(ZN.UA (<http://news.zn.ua>). – 2012. – 18.04).*

Україна має намір збільшити плату за оформлення віз громадянам США пропорційно збільшенню плати за візи США громадянам України, яке Сполучені Штати запровадили 13 квітня. Про це на брифінгу сказав прес-секретар Міністерства закордонних справ О. Дікусаров.

«МЗС зараз відпрацьовує питання про внесення змін щодо оформлення консульського збору громадянам США з урахуванням принципу взаємності», – сказав він.

О. Дікусаров повідомив, що у відносинах України зі США політика візового збору є пропорційною.

Як повідомлялося, США вирішили підвищити з 13 квітня плату за обробку заяв на одержання не мміграційних віз категорій В1/В2 (туристи, бізнесмени), F (студенти), J (учасники програм обміну), а також особам, що звертаються за іншими категоріями віз без петиції, на 20 доларів, або на 14,3 % до 160 дол. *(Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2012. – 18.04).*

18 квітня під будівлею Кабінету Міністрів пройшла акція протесту проти монополізації ринку перевезень таксомоторів. За повідомленнями ЗМІ, машини таксистів-учасників акції були марковані жовто-блакитними прапорами.

Учасники акції не планували перекривати рух транспорту, а курсували навколо урядового кварталу, обмеженого вулицями Хрещатик, Грушевського, Інститутської.

Як повідомили організатори акції, співробітники ДАІ не перешкоджають їхньому руху, проте «переривають колону, розбиваючи її на невеличкі групи». Організаторами акції виступили громадські організації «Таксі столиці», «Спільна Справа», «Київський бізнес-клуб», «Громадський опір» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2012. – 18.04).

В городах, которые с визитом в рамках всеукраинского тура посещает лидер ВО «Свобода» О. Тягныбок, проходят массовые акции протеста. Их организуют представители «левых» и пророссийских организаций. Об этом у себя в Facebook сообщил О. Тягныбок. По его словам, митинги направлены конкретно против «Свободы» и личного его.

При этом О. Тягныбок не уточнил, ведут ли себя его идеологические оппоненты провокативно, как реагируют на провокации «свободовцы» и обращался ли в милицию О. Тягныбок по поводу хулиганских действий его противников (*Базнет (www.bagnet.org)*). – 2012. – 17.04).

Лидер Социалистической партии Украины А. Мороз намерен объявить делегатам апрельского партийного съезда о своей отставке. Об этом сообщает «Коммерсант-Украина».

Соответствующее заявление он подписал в начале текущей недели, но пока не зарегистрировал его в секретариате партии. Осведомленные источники издания в руководстве СПУ утверждают: А. Мороз планирует объявить о своем уходе на партийном съезде, который состоится в субботу, 28 апреля. «Александр Мороз в последнее время много болел, значительную часть времени он провел в клинической больнице «Феофания», не исключено, что он уходит по причине ухудшения здоровья», – сказал собеседник.

А. Мороз не стал отрицать возможность своей отставки, но говорить прямо об этом не захотел. «Партия приняла решение о том, что бывшие народные депутаты будут идти в Верховную Раду только по мажоритарным округам, поэтому я должен сам продемонстрировать такую же исполнительность и идти по округу», – заявил он, уточнив, что не сможет возглавить избирательный список Соцпартии. «Думаю, что съезд определится, он примет оптимальное решение, как мне идти по округу и как при этом мобилизовать партию. Когда меня спрашивают о лидерстве, о том,

что я отрекаюсь... Можно рассматривать любые варианты, кроме одного – отречений никаких не будет», – добавил А. Мороз.

Заместитель главы СПУ В. Сильченко подтвердил, что вопрос смены руководства политической силы обсуждается. Он также сообщил, что на пост председателя партии претендуют несколько человек. В первую очередь рассматриваются три первых заместителя лидера СПУ: глава избирательного штаба партии П. Устенко, бывший председатель Фонда госимущества В. Семенюк-Самсоненко, сотрудник Государственного управления делами при президенте З. Холоднюк. Впрочем, источники издания утверждают, что наибольшей поддержкой лидера Соцпартии пользуется П. Устенко – именно его А. Мороз собирается предложить делегатам партийного съезда в качестве нового председателя.

Напомним, что в августе 2011 г. на втором этапе XVII съезда Социалистической партии Украины председателем партии был избран А. Мороз. За его кандидатуру проголосовали 175 делегатов съезда. Перед этим глава АМКУ В. Цушко заявил об уходе с поста главы СПУ (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 19.04*).

ЕКОНОМІКА

В I квартале текущего года банковская система Украины получила прибыль в размере 1,725 млрд грн против 0,2 млрд грн убытков за аналогичный период прошлого года. Об этом говорится в сообщении Национального банка Украины.

В частности, доходы банков в первом квартале 2012 г. возросли на 2,7 %, составив 35,267 млрд грн. В то же время убытки банковской системы сократились на 2,9 %, до 33,542 млрд грн.

В структуре доходов большую часть (79,5 %) заняли процентные доходы – 28,021 млрд грн. Также 4,694 млрд грн (13,3 %) составили комиссионные доходы, результат от торговых операций составил 923 млн грн (2,6 %), другие операционные доходы – 1,173 млрд грн (3,3 %). Кроме того возвращение списанных активов принесло банкам 281 млн грн. (281 млн грн) и еще 175 млн грн пришлось на другие доходы финучреждений.

В структуре расходов наибольшие доли пришлись на процентные и общие административные расходы – 15,611 млрд грн (46,5 %) и 8,652 млрд грн (25,8 %) соответственно. Также 5,296 млрд грн (15,8 %) составили отчисления в резервы, 3,146 млрд грн (9,4 %) – другие операционные расходы, 713 млн грн (2,1 %) – комиссионные и 124 млн грн (0,4 %) – налог на прибыль (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 18.04*).

Цены на нефтепродукты в Украине могут снизиться уже в мае. Такое мнение высказал директор консалтинговой группы А-95 С. Куюн в комментарии изданию РБК-Украина.

По его словам, это связано со снижением мировых цен на нефть с пиковых 125-126 долл./барр. до 117 долл./барр. перед пасхальными праздниками. «Снижение очень ощутимое. Я надеюсь, что если тенденция сохранится, если цены останутся на таком уровне хотя бы на протяжении 2–3 недель, то уже в мае цены на бензозаправках Украины должны снизиться», – сказал С. Куюн.

По его мнению, снижение цен на нефтепродукты будет выгодно и владельцам автозаправочных станций, поскольку вырастут объемы продаж. С. Куюн уточнил, что из-за высокой стоимости реализация у нефтетрейдеров снизилась на 10–15 %. «Все ждут этого снижения, потому что сегодня никто не доволен ситуацией. То есть потребитель, понятное дело, недоволен, позицию правительства мы тоже знаем, которое никак не может выработать решение, и позиция топливного бизнеса аналогична», – подчеркнул эксперт (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 18.04).*

За шість років, – з часу, коли була започаткована нині діюча система обліку земель, – площі лісів та лісовкритих територій в Україні збільшилися на 107,6 тис. га і сягають 10611,3 тис. га. Про це повідомляє Держземагентство, яке оприлюднило дані за 6 років площа лісів в Україні збільшилась на 107,6 тис. га

Структура земфонду, констатує Держземагентство, помітно змінилася: зокрема, площа сільськогосподарських земель зменшилася на 165,7 тис. га (нині вона становить 42776,9 тис. га, або 70,9 % від загальної площі території України), а забудованих земель стало 2523,2 тис. га, що на 55,7 тис. га більше, ніж шість років тому. Протягом минулого року площа сільгоспземель зменшилася на 14,9 тис. га, причому, площа ріллі збільшилася на 22 тис. га, а от площі перелогів і пасовищ зменшилися відповідно на 33 тис. і 7,4 тис. га.

Забудованих земель у 2011 р. стало більше на 10,7 тис. га., а лісів та лісовкритих площ збільшилося на 10,2 тис. га. емельного фонду України станом на 1 січня 2012 р. Структура земфонду, констатує Держземагентство, помітно змінилася: зокрема, площа сільськогосподарських земель зменшилася на 165,7 тис. га (нині вона становить 42776,9 тис. га, або 70,9 % від загальної площі території України), а забудованих земель стало 2523,2 тис. га, що на 55,7 тис. га більше, ніж шість років тому.

Протягом минулого року площа сільгоспземель зменшилася на 14,9 тис. га, причому, площа ріллі збільшилася на 22 тис. га, а от площі перелогів і пасовищ зменшилися відповідно на 33 тис. і 7,4 тис. га. Забудованих земель у 2011 р. стало більше на 10,7 тис. га., а лісів та лісовкритих площ збільшилося на 10,2 тис. га (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 18.04).*

В марте 2012 г. официальный уровень безработицы понизился на 0,1 %, до 1,9 %. Об этом сообщает Государственная служба статистики.

По ее данным, на 1 апреля в Государственной службе занятости Украины было зарегистрировано 531 тыс. безработных. Госпомощь в октябре получили 393,8 тыс. человек, средний размер пособия на одного безработного составил 989 грн.

Как сообщалось, в феврале официальный уровень безработицы возрос на 0,1 %, до 2 %. На 1 марта в Государственной службе занятости Украины было зарегистрировано 546,6 тыс. безработных.

Ранее вице-премьер, министр социальной политики С. Тигипко заявил о том, что количество неофициально работающих в Украине оценивается в 1,5-4 млн человек. Вице-премьер также подчеркнул, что необходимо понижать налоги и социальные отчисления, которые будут стимулировать легализацию заработных плат (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 18.04*).

В I квартале 2012 г. промышленное производство в Украине возросло на 0,9 % по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. Об этом сообщает Государственная служба статистики.

При этом в марте промпроизводство выросло на 9,8 % по сравнению с февралем. В то же время по сравнению с мартом прошлого года снизилось на 1,1 %. По итогам I квартала, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды объемы возросли на 5,3 %, в добывающей промышленности – на 3,5 %.

В то же время в перерабатывающей промышленности был зафиксирован спад на уровне 0,9 %. В частности в химической и нефтехимической промышленности объемы производства выросли на 9,2 %, в машиностроении – на 1,6 %, пищевом – на 0,7 %. Вместе с тем в металлургии Госстатом было зафиксировано снижение объемов производства на 2,3 %, в легпроме – на 11,2 %, в деревообработке – на 6,7 %, производстве кокса и продуктов нефтепереработки – на 11,8 %, производстве прочей неметаллической минеральной продукции – на 7,6 %.

По прогнозам экономических экспертов, в текущем году промпроизводство в Украине возрастет на 4–5 %. В то же время украинское правительство рассчитывает, что этот показатель достигнет 5,5 %.

Напомним, в январе – декабре 2011 г. промышленное производство в Украине выросло на 7,3 % по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. В 2010 г. промпроизводство в Украине выросло на 11 % (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 18.04*).

Транзит российского природного газа через территорию Украины по состоянию на 16 апреля увеличен на 17,3 млн куб. м в сутки и составляет

258,4 млн куб. м. Об этом говорится в данных Объединенного диспетчерского управления ДК «Укртрансгаз».

Для сравнения – 15 апреля суточный объем транзита составил 241,2 млн куб. м. Увеличение транзита европейским потребителям осуществляется согласно заявкам ОАО «Газпром» в Ужгородском направлении.

ДК «Укртрансгаз» подчеркивает, что может ежегодно транспортировать природный газ в объеме до 110 млрд куб. м. Как сообщалось, на время ремонта и наладочных работ на газопроводе «Северный поток» ОАО «Газпром» обратился к НАК «Нефтегаз Украины» с просьбой перекачивать запланированные объемы экспортного российского газа, в частности, в Германию.

Напомним, что российско-немецкий морской газопровод «Северный поток» с 15 апреля остановлен примерно на две недели для проведения плановых работ (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2012. – 18.04*).

Министр аграрной политики и продовольствия Н. Присяжнюк надеется, что Украина возобновит поставки сыра в Россию в ближайшее время. Об этом он заявил журналистам.

«Я надеюсь, что выполнение и ликвидация всех замечаний будут способствовать тому, что Российская Федерация в ближайшее время возобновит экспорт украинского сыра на российский рынок», – сказал министр.

Он позитивно оценил тот факт, что после проверки трех украинских заводов Россия разрешила импорт сыра этих заводов. «Три завода проинспектированы. Эти три завода – 80 % объема нашего экспорта в Россию. И если Россия откроет для нас рынок, это будет позитивным сигналом. Надеюсь, что это будет в ближайшее время», – подчеркнул Н. Присяжнюк.

Накануне министр экономического развития Украины П. Порошенко сообщил, что РФ и Украина договорились о поставках украинских сыров на российский рынок. По его словам, стороны договорились о том, что поставки сыра начнут три предприятия, которые прошли инспекцию Роспотребнадзора (завод «Гадячсыр», предприятия ЧП КФ «Прометей» филиала «Менский сыр» и АО «Пирятинский сырзавод») (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2012. – 18.04*).

Стабильный приток иностранной валюты в Украину позволяет избежать значительных колебаний курса гривны без поддержки Национального банка в 2012 г. Об этом заявил глава НБУ С. Арбузов в комментарии информагентству Reuters.

«Три последних месяца Нацбанк не выходит на валютный рынок для поддержания курса гривны. Он формируется под воздействием движения рыночного спроса и предложения иностранной валюты», – сказал С. Арбузов.

По его словам, за счет этого НБУ получил возможность пополнять международные резервы, выкупая избыточное предложение валюты на межбанковском рынке. «Нацбанк не скрывает, что при наличии возможностей он способствует наращиванию международных резервов. Так, с этой целью в марте было выкуплено на рынке более 150 млн долл., а с начала апреля – более 300 млн долл.», – отметил С. Арбузов.

По данным НБУ, средневзвешенный обменный курс, определяемый по итогам торгов на межбанковском рынке, укрепился 13 апреля до 8,0153 грн/долл. по сравнению с 8,0351 грн/долл. в начале января (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 18.04*).

Министерство экономического развития и торговли предлагает повысить пошлины на импорт автомобилей в Украину. Об этом говорится в его выводах, сделанным по итогам специального расследования.

По мнению МЭРТ, импорт автомобилей наносит существенный ущерб украинским автопроизводителям, в связи с чем предлагается на три года повысить плату за ввоз наиболее популярных моделей с объемом двигателя 1–2,2 л до конца мая.

В дополнение к существующей пошлине в 10 % от таможенной стоимости вне зависимости от страны происхождения и экспорта предложено взимать специальную пошлину 6,46 % при импорте автомобилей с объемом двигателя 1–1,5 л., и 15,1 % с объемом двигателя до 2,2 л.

Фактически в этот диапазон объемов двигателя попадают до 80 % всех автомобилей в Украине. При этом повышение пошлин не коснется автомобилей класса «премиум» и «люкс», которые пользуются повышенным спросом у представителей украинской власти. Предполагается, что в случае одобрения правительством и парламентом новые автопошлины вступят в силу до конца мая (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 18.04*).

З урахуванням перехідних залишків пропозиція зернових на українському ринку в 2012 р. перевищить 63 млн т. Про це заявив представник Мінагропроду С. Петренко.

Петренко нагадав, що в 2011 р. виробництво зернових культур було оцінене на рівні 56,7 млн т.

Водночас, незважаючи на значний обсяг пересіву в поточному році, за словами представника Мінагропроду, немає підстав для підвищення цін на внутрішньому ринку.

Він нагадав, що міністерство очікує в 2012 р. урожай зерна в межах 54–60 млн т, прогноз експорту – 20–24 млн т, з них близько 6–10 млн т – це пшениця, кукурудза – 11,5–12,5 млн т, ячмінь – близько 3,5 млн т. Залишок зерна на підприємствах України на 1 квітня 2012 виріс на 70 % – до 17,1 млн т. Як відомо, на початку 2012 р. передбачалося, що через несприятливі погодні умови в Україні загинуло до половини всіх посівів озимих культур – близько 4 млн га. Зараз площа озимих, які підлягають пересіву, оцінюється в 2,5 млн га (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 18.04*).

В украинской угольной отрасли сложилась проблемная ситуация. Не в силах сбыть добытый уголь, госпредприятие «Уголь Украины» накопило на складах около 400 тыс. т нереализованной продукции, сообщает «Коммерсант-Украина».

«Украинские государственные шахты находятся на грани остановки», – заявил в ходе круглого стола, посвященного проблемам угольной отрасли, генеральный директор объединения «Укркокс» А. Старовойт. На складах скопилось около 400 тыс. т нереализованной продукции на сумму свыше 65 млн долл. Одно только предприятие «Дзержинскуголь» накопило около 100 тыс. т угля. «Скоро этот уголь начнет окисляться и создаст серьезные экологические проблемы», – отметил А. Старовойт.

В начале апреля на заседании у первого вице-преьера В. Хорошковского руководство госпредприятия «Уголь Украины» обратилось к металлургам с просьбой выкупить излишек продукции. По данным участников рынка, 200 тыс. т приобретет группа неназванных трейдеров, которые рассчитывают переработать этот уголь на давальческих условиях. Около 40 тыс. т планирует купить «АрселорМиттал Кривой Рог».

Как сообщалось, в I квартале 2012 г. угольными предприятиями Украины добыто 21,597 млн т угля, что на 7,4 % больше, чем за аналогичный период прошлого года (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2012. – 19.04*).